

ture of
and
ance!

העולם הזה

Corn
WILL

חזירים יתפזר לענף הקלאי מקובל לא ייחנן הדתית מחוסר בחירה המרשלה להם לתבוע דוקא בשר כשר המיואב בדרכיהם יקרים. האם הם עכשיו נותנים לנו להביא בשר לא כשר?

אליהו לוי, חיפה
צילומי חזירים שלכם הינם החזירות... נועל נפש! ותוך מזה לא אמרתם גם כמה עולה קילו...

מרים י, תל-אביב

צריף או סנון?

התביישתי לקרוא בהעולם הזה (761) את רשימת כס ה"אובייקטיבית" על בחירת מלכת היופי. דבר תי, יש נבול לאובייקטיביות! אינכם יכולים להיות אובייקטיביים במאבק בין אלוהים והשטן, ואינכם יכולים להיות אובייקטיביים לנביא פעולה בלתי חנוכית המשמשת את אופי הנוער ומכניסה ללב בנותינו אידאליזם הליברליזם. מלכת היופי של ארץ-ישראל, של הנוער העברי ושל העולם הזה צריכה להיות בחורה בעלת הצמות בצורה נוחה בנבג הדורמי — לא בובה שנוצרה בסלון ליופי ברחוב בייחודה בתל-אביב.

דוד גוימן, באר-שבע
העולם הזה מסר עובדות לא העריך הער כות.

אין ספק

מאמרם על מאיר יערי (העולם הזה 762) היא הרשימה הטובה ביותר שהופיעה אי פעם בהעולם הזה, ודומני גם הרשימה הטובה ביותר שנכתבה אי פעם על השומר הצעיר. אין ספק שנכתבה על ידי אדם שנרץ כשומר הצעיר.

י. ג., חבר משק
יש ספק רב. היא נכתבה על ידי עורך העולם הזה, שלא היה חבר השומר הצעיר. זה היה מצע של מפלגה חדשה.

יצחק גלילי, שמוכן להצטרף אליה

גזרת הגזירה

במור מוכר עתונים ותיק וקורא של העולם הזה אני מודה לכם מאוד בעד צערכם זה של צד אחד בלתי נזר בעתון כי אצלנו בחנות באים וקוראים את כל העתונים ומדפדפים בהם כל היום — וזה בכל חנות ותחנה. רק דבר אחד מראוי אותי: כיצד אוכל אני לקרוא את העתון?

מוכר עתונים, טבריה

חשבון פשוט

"אפרים קישון, בהגיעו לארץ לפני שנתיים, לא ירד לקרוא את השלטים וכעבור ששה חודשים של לימוד 16 שעות ביום תחת ידו הנאמנה של המדקדק יצחק לבני רכש לעצמו 200 מלים עבריות ליום... (העולם הזה 761)"

כידוע, ששה חודשים — 180 יום. לפי חשבוננו של אחד שאינו עוסק במיוחד במתימטיקה, אצור המלים של קישון עתה מנוע ליותר מ-35,000. האכמת?

יחנן הטוני, צה"ל
ומה בדבר שבתות, חגים ושאר התבט-לויות?

ישר אל הדג

ברצוני להודות לכם על מאמרם הנאה והיפה "אל לב המדבר" (העולם הזה 759). היום נסמתי למנצח, שם התכנסה הוועדה הממליצה לממן מטבע זר שהמדינה אותנו לכוא אליה, ושמה כשהוצאתי את העתון עם שאר הנגלונות שקיבלתי. לקחו אותנו שאר הישראלים שהיו בחור וישוב וקראו אותנו בסקנות עצומה. לא הבנתי מה העניינים עד שבאנוטובס חזרה התחלתי לקרוא את העתון ופשוט לא יכולתי להפסיק עד שנמלתי את המאמר היפה והמוצלח — יותר יפה ומתק מאשר רומן בלשי.

ישראל אבנר, ברדפורד, אנגליה
דם — למה?

אריה ליבנה (העולם הזה 760) בטא בדיוק את מה שאני מרגיש. למה לא נשנה את הדרך? מדוע לא נהיה אנו הצעירים בעלי הדם, החלוצים? הרי אנו עומדים על ערכי פי פחת, ואיננו רואים את ההתחלה הפעורה. אלא, אל תתכחשו ליעורכם, די לנו במלחמה ארוכה אחת. אל נזרד לחורר על זה!

אברהם טמר, תל-אביב

כל הכבוד לאריה ליבנה על זה שהוא נכה מלחמת-העצמאות. אבל לא נוכל להחביא את רא שני בחול ככת-ענה, ולהתעלם מהסכנה הקיימת. מי מאתנו רוצה במלחמה? אבל עלינו לזכור שהלכנו אינו יודע את הפסוק, "ולבני ישראל לא יחרץ כלב לשונם".

אולית בתעם, פלמחאית משוחררת
הייתי מבין את התשובה (של אורי אבנר, העולם הזה 760) לא ניתנה לי על ידי בן-גוריון. שהורא! לבשנו על מלחמת כיבוש עתידה, על קרב שיתנהל על אדמת האויב. אורי אבנר? מצד האחרון שמנהל הייתי מצפה לתשובה כזאת. מצד שני יש להודות שתשובה זאת על כל פנים העתון הנפוש היחיד שהורא! לפרסם את מכתבי. מוכבי כפרסמו.

אריה ליבנה, רמת-גן

השעה

כאשר פנה קורנל ויילר, המלח ההולנדי הרקני, אל בת-זוגו במודעה, לא תיאר לה, מן הסתם, שבעיר חרקה ששמה תל-אביב תצבוט נערה תמודה. בת 16 ותכולת-עיניים, את אפס. אך הדבר קרה.

השאלה היא: איך הגיעה זווה בכר אל המודעה? זוהי שאלה חשובה. היא עניינה לא רק את זווה ואת קולנוע תמר. היא עניינה גם את כתבי העולם הזה שעמרו בשער הקולנוע, ראיינו מאות אנשים בנסות לברר — (א) למה הם הלכו לקולנוע? וכיצד החליטו? (ב) מדוע הלכו דווקא לקולנוע זה ולסרט זה? מתי החליטו ללכת? וכיצד החליטו? התוצאה: דו"ח חולית הכיסוי בשלושת העמודים הבאים. המטיל אור על כמה פרשות סתומות ביחס לכלי-השפעה ציבורי השולט כיום ברחוב הישראלי, לא פחות מאשר ברחוב המקסיקאי וההונגולולואי.

השעה

כאשר פנה קורנל ויילר, המלח ההולנדי הרקני, אל בת-זוגו במודעה, לא תיאר לה, מן הסתם, שבעיר חרקה ששמה תל-אביב תצבוט נערה תמודה. בת 16 ותכולת-עיניים, את אפס. אך הדבר קרה.

השאלה היא: איך הגיעה זווה בכר אל המודעה? זוהי שאלה חשובה. היא עניינה לא רק את זווה ואת קולנוע תמר. היא עניינה גם את כתבי העולם הזה שעמרו בשער הקולנוע, ראיינו מאות אנשים בנסות לברר — (א) למה הם הלכו לקולנוע? וכיצד החליטו? (ב) מדוע הלכו דווקא לקולנוע זה ולסרט זה? מתי החליטו ללכת? וכיצד החליטו? התוצאה: דו"ח חולית הכיסוי בשלושת העמודים הבאים. המטיל אור על כמה פרשות סתומות ביחס לכלי-השפעה ציבורי השולט כיום ברחוב הישראלי, לא פחות מאשר ברחוב המקסיקאי וההונגולולואי.

העולם הזה 763

מבצע חברה

במתכנינות רבה, אנתון מספר רב של חיילים המכובדים את ערכי חופשנותו בתל-אביב בחליכה לקולנוע או מדרת רחובותיה, עוקבים אחרי התי פתחות מיבצע חברה של העולם הזה. אנתון מוכי נים להפריש ממשיכותו לפתיחת מועדון בתל-אביב בו נוכל לבוא בחברה של בני נוער משני המינים שאין מטרתם היחידה להיחלפה וקריולורים. יצחק י, צה"ל

באשר לקורא זאב פרוידנטל משכניה הטוען כי הכנות שם יותר מנומסות ואינו מתנגדות לבחור המומיניו לתיאטרון אפילו אם הוא זר (העולם הזה 761) הרי אוכל לומר לו שיכול להיות זנס הבחורים מנומסים ובאמת מומינים את הכנות לשיחת רעים ולתיאטרון ולא כמו כאן שיש לבחורים מטרה אחרת לנמרי בחומים את הכנות.

יצחק קוקיא, ירושלים
מיבצע חברה הוא לדעתנו לא פחות חשוב מנר עין עמית לו סיעתם גם כן. אנו היינו זמן מה חברי תנועת נוער אך היות והתחלנו להחזיק עריין מאתנו נאלצנו לעזוב את התנועה ועתה מכלים את זמננו במדרית רחובות תל-אביב או הליכה לקולנוע על-מנת להרוג את הזמן.

חיים גולדברג, מרדכי דורו, תל-אביב

לדעתי אין בעיית הנוער בישראל בה חמורה כפי שמחארים אותה מרבית הקוראים. עם קצת רצון והרבה דם אפשר לפתור, אם לא את כל הכעיה, הרי חלק ממנה. בקשר להודעתכם שתפנישו את המעוניינים בכך לזיכום עצה על הצעת השור נית, מה דעתכם לערוך פנישה כזו גם בחיפה? אורי סיגר, חיפה

הפעולה, לכשתתחיל, תהיה ארצית. אני חייל ועומד להשתחרר בעוד ימים ספורים. כיוון שסיסוקי בצבא הוא הדרה, ורשתי נסיון רב עם אנשים הרני מציע את עצמי לשרות הרעיון של מועדון על-מפלגתי.

ישראל רביש, צה"ל

העורך הראשי:
אורי אבנר
ראש המערכת:
שלום כהן

עורך התבנית:
דוש
הצלם הראשי:
פאול גולדמן

עורכי מדורים:

מיכאל אלמו, ניצה נבי, איתמר עילם.
פרנצה נרובנר, רפאל חייט, אוסקר טאנבר, סילס טאירי, יצחק לבני, צבי שש.

ראש-משרד, ירושלים:

דוד רובינר

מונטי נייקובס, נבריא דנו, שמואל מירון.

המו"ל: העולם הזה בע"מ, דפוס ישראלי, תל-אביב

העולם הזה

השבועון המצויר לאינפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב
(ליד תיאטרון "א ה ל")
ת.ד. 138, טל. (זמני) 66785
מען למברקים: "עולמפרס"
משרד המערכת בירושלים
רחוב דוד המלך (יוליאן),
מ.ל.מ.ש.ד.ס.ע.ר.
משרד המערכת בחיפה:
רחוב התלוי 45, חדר 11,
טלפון 4661 (4-8 אח"צ)

22

מאז פרסמתי במדור זה את מכתבו של יוסף שליט, הוצפה המערכת מאות מכתבים. הם מעידים לפחות על דבר אחד: הבוגי צעיר רים וצעירות, בעיקר בערים, מרגיש בחלל הגדול שבחיייהם.

לא כולם תמימים דעה איפה החלל הזה. יש הרואים אותו בחסור תוכן רעיוני ורור חני, בחסור אידאליזם ודרך למעשים; ויש הרואים אותו בחסור מגע חברתי בין בנים ובנות וקיום חברה אל-מפלגתית.

אחת שתי העדות הקיצוניות מבטאים שני מכתבים. שהיית רוצה לארח אותם במדור זה. כותב חבר הקורא לעצמו בשם פרץ (זה) טוען שבגלל "סיבה" אינו מוסר כתובתו; וזה כקורא ותיק המבין היטב את מטרות, אני יכול לומר לכם כי למרות שאדם דוגלים בסיסמת איהמפלגתיות, אין דבר כזה קיים במאה ה-20 ואתם יודעים זאת ופדי. לצערי אתם מכורים וממורים תפקיד כשופר הריאקי ציה בישראל.

אתם יודעים ומאני יודע שלא קיים נוער בלתי-מפלגתי (חוץ מבריונים, פרוצות, אנסיה וכל הדומים להם). כל נער ונערה בישראל ובעולם כולו החושב על עתידו, משתייך לי איזו שהיא מפלגה או תנועת נוער. הריאקציה בישראל ובכל העולם, רוצה שהנוער לא יהיה מאורגן כדי שתוכל להשתמש בו למטרותיה, כבשר תוחמים לכיבוש ארצות זרות ולתפיסת השלטון בתוך ארצותיה.

כל אלה המבקשים מכם להקים קשר בין שני המינים אינם אלא בריונים או פרוצות. כל תנועות הנוער זרקו אותם ואינם רוצים (בהם). אז הם רוצים במשהו חדש כדי לספק את תענוגותיהם הגסים ומלאי החולל. כנגד דעה מעניינת זו מתייב אריה אוסי טרליש מכפר חסידים, הכותב:

"קורא קבוע של שבועונכם מצאתי עניין רב בבעיה שעוררו קוראים רבים במדור מתבטים בקשר לבעיית הנוער, או, כלשוונכם, מבצע חברה". אני מרשה לעצמי לנתח את הבעיה ולהביא לפניהם את דעתי: בעוד שמעוט הנוער, המאורגן בתנועות הנוער מוצא לו עניין בפולמוס המפלגתי, אין בארגון גרעין (המתפורר לרוב כעבור זמן מה) — הרי רוב רובו של הנוער אין לו עניין בדרך זו. ואז נוצרות שתי דרכים עיקריות לפתרון הבעיה:

האחת: החברה המצומצמת, המתברגנת, המארגנת מסיבות מוצאי-שבת, יום הולדת ומ סיבות ללא סיבה, והמבלה את הערבים ברי קודים סלונים ובשירות סטוביות. חברה זו שוקעת בניוון ובטמטום מוחלט, המתבטא בעניין ברכילות הקולנועית, בצעדי הריקודים, בהתחלחות העניבות הצעקניות ובקינאה באלה שה"הליחו" לקבל וזבלות מאמריקה או לגרוף הון. אופייני לחברה זו אבדן כל שמץ של מוסריות חברתית.

השנייה (שאני טוב מהראשונה): חברה המטיילת לרוחב המדרכות. אנשיה לובשים מכנסים צרים וחולצות משובצות באדום או צהוב. שריקה אחרי קבוצות של בנות או סובלות מאותן הבעיות, והשמות הלצות וע קיצות מפוקפקות מאחורי גבן של הנערות, הנהגות בסתר ומתערמות בגלוי ("...כבר אי אפשר לעבור בשקט ברחוב...") או "...הפר חזים הללו...".

כידוע התארגן באמצעות העולם הזה גר עין עמית. מספר כותבים הזכירוהו במכתבי, הם, תוך נסיונות של לימוד גזירה שווה, אר חלש קבוצה זו של נערים ונערות אינה דומה ליתר הנוער בארץ. היא מצאה לה עניין משר חף שסיכבו התארגן הגרעין והוא: "הגשמה חלוצית מחוץ לכל מסגרת מפלגתית", והרי לך גורם החסר אצל יתר הנוער. מכל האמור לעיל יש להסיק: ארגון הנוער חייב להעשות על בסיס של ארגון רעיוני, כלומר יצירת מתח בנוער,

אברהם

והקולנוע

חוליית הכיסוי של "העולם הזה", בשיתוף פעולה עם הנהלת קולנוע "תמר", תל-אביב, מגישה לך, איש הקהל, העומד בתור לקנות כרטיס, עומד בתור להכנס אל הקולנוע, ויצא על מנת לחזור על פעולות אלה בבית קולנוע אחר, את התשובות ל-10 השאלות המעניינות אותך במיוחד ביחסים בינך ובין הקולנוע.

עשרים ואחד מיליון כרטיסים נמכרו בשנה שעבר בה בקופות מאת בתי-הקולנוע הפזורים על פני מדינת ישראל. כ-200 סרטים חדשים מגיעים אלינו מדי שנה, מהם אתה רואה בממוצע — לפי סטטיסטיקה שהוכנה עליידי אונסק"ו — לא פחות מ-28. זהו הממוצע הגבוה ביותר בעולם. עם הספר הפך לעם הקולנועי. אולם האזרח הישראלי, זולל הסרטים הרעבתן ביותר בעולם, לא רק שיש לו מושג קלוש מאד על טיב המאכל המוגש לו במנות גרושות כל כך, הוא אינו יודע דבר על המסעדה בה נמכר לו מונו: על בית הקולנוע וסדריו. חוליית הכיסוי של העולם הזה שאלה 10 שאלות הנוגעות לעניין זה והעלולות לעניין גם אותך. והן, ביחד עם התשובות, מוגשות לך.

מדוע אתה הולך לקולנוע?

1 היו אלה מוצאי יום חול רגיל, בקולנוע תל-אביב. הקהל נהר אל האולם בצעדים סדורים, כמעט במרוצתו, חרר פן יחמיץ את תחילת ההצגה. שמו של הסרט היה הוא רץ כל הדרך, אולם לא כל הקהל ידע זאת. סמלת ניגה מורח, למשל, נמשכה פנימה עליידי התמונות אשר בפתחו של בית-הקולנוע. היא גרה בקרבת מקום וקל לה יותר לגשת לבית הקולנוע הקרוב מאשר להסריח את עצמה. ואת בת לוחיתיה, למי קום רחוק.

אחרים לא ידעו הרבה על טיבו של הסרט, אבל שמעו על ג'ון גארפילד. העובדה שהשחקן נפטר לפני זמן קצר עזרה גם כן. הם באו לראות את רוחו מרחפת על מכף הכסף. בלה שאוטאני, עולה חדשה, שבאה לקולנוע כבושה כמו להציג את בכורה בתאטרון או לקונצרט חשוב. הסבירה שמשכה לסרט את בן לוחיתיה משום ששמעה שהסרט הוא פירלי, והיא אוהבת סרטים מן הסוג הזה. טעם דומה דחף גם את נסים הסון וחיים מורח, שניהם נהגים בני 22. "נהגים אוהבים אלימות", הסבירו. "ואנחנו איננו יוצאי דופן."

מאידך, אסתר פרנקל (23), פקידה, דרבנה את אבי זכאי (30) שיתלווה אליה אל הסרט משום שקראה עליו משהו בעיתון ששמו פרח מזכרונה. לואי סובאץ' (26), זכר שהעברית אינה שגורה בפיו למרות שעלה לארץ לפני שלוש שנים, בא לראות את הסרט משום ששמע שהוא טוב.

מסקנת חוליית הכיסוי של העולם הזה: שחקרה עשירות צופים: אתה הולך לקולנוע בעיקר משום שהסרט מצא חן בעיני ידידיך.

איזה סוג של סרטים אתה מבכר?

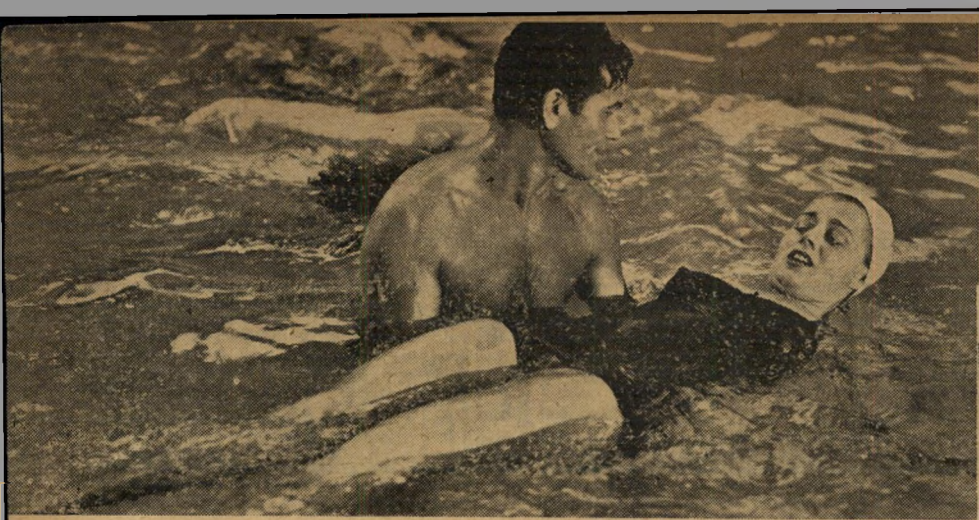
2 בדיקת הטבלה הסטטיסטית של הסרטים הפופולאריים ביותר שהוצגו בקולנוע תמר מוכיחה: שגרירי ארועי מושך קהל רב. האורז המר הוצג 13 שבועות רצופים ורבים הלכו לראות את הסרט פעמים מספר. ברם, האורז המר משך קהל גם בשל טיבו כסרט, כיוון שסיל באנה מנגאנו, בסרט אחר, הזאב חטילה. החזיקה מעמד על הבד רק ארבעה שבועות.

סרט רגשני, בייחוד אם הוא מראה באור רומנטי מעשי גיאופ מנומסים של זוגות נשואים עשוי גם כן לדבר אל לב הקהל הרחב: היה זה בספטמבר הוצג 9 שבועות. האדם השלישי הוצג 8 שבועות אולם כיוון שהיה זה הסרט הראשון שהוצג בקולנוע תמר, יש לשער שחלק מן הקהל בא לראות את פנים האולם החדש ולא דווקא את יצירתו של קארול ריד. ארבעה בגיפ והנדונים לחיים זכו כל אחד ב-7 שבועות. גנבי האופניים, שדרת סאנסט, סוד מדיני, האדם על מגדל

איפל, 7 ימי חרדה — ל-5 שבועות כל אחד. ספור לואיזיאנה השיג שיא הפופ: הוא הורץ על תיבה רחבה יותר מכל הסרטים האחרים.

בן השתיים עשרה משתעמם. השעה עשר בבוקר. ההצגה הראשונה זה החלה עתה. הקהל מורכב בעיקר מאזרחים מחוץ לעיר שיש להם שעה פנויה בין ביקור במשרד אחד למשנהו, מילדים שהסתלקו מבתי ספריהם, מאנשי העולם התחתון שעיסוקם בלילה והם פנויים ביום. הסרט פותח בתמונות ממתחות של שוד נועז. הכל ותוקים אל הבד. לאחר מכן, המתח יורד קמעא, הסרט מקבל אופי יותר רומנטי, שקט: הגבור הראשי נכנס לברירת שחייה, פוגש שם באקראי, כנהוג בסרטים, נערה יפה. הוא מלמד אותה לשחות. זה הרגע הטוב להוצאת כריך מן התיק, לנגוס אותו במנוחה, להשען בנחת על הכסא, להתכונן לשיא הבא. הרומאן מתפתח לאט, יימשך, בלי ספק, לארכו של הסרט, כי הנערה בבגד ים היא הכוכב. הילד בן השתיים עשרה משועמם, עיניו נעצמות. הוא מצפה לחדוש הפעולה, ליריות, כי ראה את התמונות אשר בשער בית הקולנוע.

זועם בהצגתו השנייה. משיכה חזקה נודעת גם לסרטים מוסיקאליים צבעוניים. אני אוקליי אשת לפידות, יום אחד בנייורק, קארוזו הגדול — כל אלה היו הצלחות גדולות.

מי מחליט כמה זמן יוצג סרט?

אתה עצמך. לפי ההסכם בין בעלי בתי הקולנוע וחברות ההפצה קובע מספר המבקרים בארבעת הימים הראשונים של השבוע את גורל השבוע שלאחריו. אם מספר המבקרים בארבעת ימים אלה קטן מ-75% ממספר המקומות באולם, מוסר הסרט בסוף אותו שבוע מן מבר.

מי בוחר את הסרטים שאתה רואה?

בתיקולנוע הנוונים על סרטים אירופיים ואנגליים יכולים לבחור את הסרטים שהם מעוניינים בהם, כלומר שהם סבורים שאתה תרצה לראותם, לדחות סרטים חלשים. המלה "חלשים" פרושה, בלשון מנהל בתי הקולנוע סרטים שלא ימשכו את המספר הגדול ביותר של לקוחות. בעיניו סרט כמו "סיפור לואיזיאנה הוא "סרט חלש", אף-על-פי שהבקורת גמרה עליו את ההלל. ברם, חברות הסרטים ההוליוודיות נוקטות בשיטה אחרת: הן מאלצות את בעל בתי הקולנוע לשכור סידרה שלמה של סרטים, ביניהם אחדים מסוג אלה, האחרים סרטים מסוגים אחרים. מנהל הקולנוע הרוצה להציג סרט אמריקאי ממדרגה ראשונה חייב, איפוא, להגיש לך גם סרטים אחרים חלשים.

מדוע אינך מרבה לראות יומנים?

וסרטים קצרים ישראליים?

מפיו סרט שארכו פחות משבעים דקה, חייב לספק לבעל הקולנוע גם סרט קצר. בעל הקולנוע איננו נהוג, איפוא, לשכור על דעת עצמו סרטים קצרים כדי להשלים את זמן ההצגה. ביחד עם הסרט הוא רץ כל הדרך, למשל, מוצג סרט ישראלי קצר, החלוצים החדשים, אך ורק משום שמפיו הסרט האמריקאי קבל על עצמו גם את הפצח הסרטון הישראלי, והוא מסר אותו להצגה ללא תשלום מיוחד, כדי להשלים את התכנית. אשר ליומנים, מבכרים בעלי בתי הקולנוע לקבל בקביעות, שבוע שבוע, יומן אמריקאי דובר עברית, כיוון שמפיקי שני היומנים הישראליים הקיימים, כרמל וקולון-גבע, אינם יכולים לספק יומנים אלא אחת לשלושה שבועות וגם זאת לא בקביעות.

מדוע אתה עומד בתור?

טוען בעל הקולנוע: הקופאי מסיגל בהחלט למכור את כל מלאי הכרטיסים תוך זמן קצר. אלא שהיה קהל אינו ממושמע, אינו מסוגל לשמור על תור מסודר. גם החיילים הניגשים לקופה מחוץ לתור גורמים לאורך סבל רב. כדי לתקן את המצב הוסכם להכור כרטיסים גם בסוכנויות בחלקים שונים של הערים, בהם מחיר הכרטיס גבוה קצת יותר, אבל אין צורך בטלטול לבתי הקולנוע ובעמידה בתור מייגע. כן דנים עתה על פתיחת קופה מרכזית מיוחדת לכרטיסי חיילים, דבר שימנע את התור הכפול. אולם למטבע גם צד שני. קופאים רבים אינם מוכרים את כל הכרטיסים בקופות, מעבירים חלק ניכר מהם, ביחוד במוצאי שבתות, לידידים, מכרים ובעלי פרוטקציה. חלק מכרטיסים אלה מסתנן, בלי ספק, גם לשוט השחור בכרטיסים, שעודנו פורה.

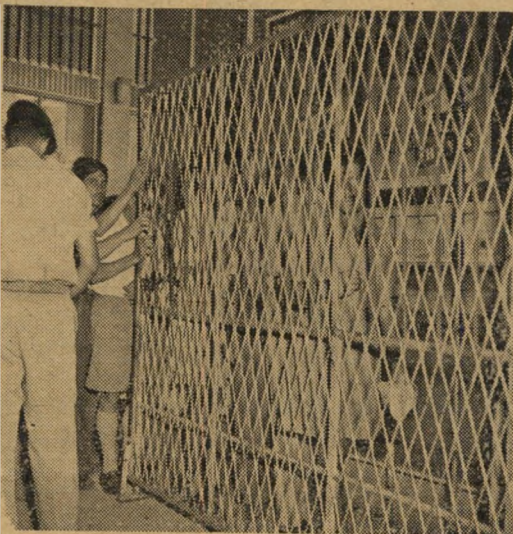
מדוע אתה יושב באולמות?

מלוכלכים ועשנים?

הקהל טרם הורגל, טוענים בעלי בתי הקולנוע, לש" מור על הנקיון באולמות. לאחר הצגה או שתיים מצטברים על רצפת בתי הקולנוע קרעי ניירות, קופסות סיגריות ריקות, קליפות גרעינים וכדומה בכמויות ניכרות. כן ממשיך הסהל. שלא יעשן לעולם באולם קונצרטים או תיאטרון, להרבות בעישון בקולנוע. אולם לא בכל בתי הקולנוע האשם בקהל. ישנם אולמות בהם בתי השימוש יצאו מכבר מכלל שימוש, מהם נידף ריח רע אל תוך האולם. הקפדה בשטח זה חייבת לבוא כצד הקהל ובעלי האולמות גם יחד.

מדוע אתה רואה סרטים מקוצצים?

אין זה שוד שמלבד מספרי הצנזורה המרבים, בישר ראל, לקצץ בסרטים, להוציא מהם חלקים שאינם הוליים. מים. לדעת המועצה לביקורת, את הרמה המוסרית של הצופים, נעשים בסרטים רבים קיצוצים גם על-ידי בעלי בתי הקולנוע. הסיבה לכך נעוצה בהסכם העבודה בין בעלי בתי הקולנוע והסדרנים, מכונאים וכו', לפיו הצגה גורמלית אסור לה להמשיך יותר משעתיים, כולל יומנים והפסקה. אם

העמידה בתור. מנת חלקו של הצופה: עמידה בתור לכרטיס ולכניסה. הסבכה נועדה למנוע התפרצויות אל השער.

גבוה בעד כל רגע נוסף. למשל: אם ההצגה נמשכת שעהיים וריגה, מקבל העורך תשלום בעד שעהיים וחמישה עשר רגעים. בעיני בתי הקולנוע מסרבים לשלם מכיסם את ההסרטים ונמ' נעים ככל האפשר מהעלאת מחירים שתגרום בודאי לירידה במספר המבקרים. דוגמה לנוהג זה: הסרט 'סיפורי הופמאן' שקוצר בשבעה עשר רגעים כדי למנוע הוצאות יוצאות מן הכלל לבעלי בתי הקולנוע.

מה השפעת מכ"ח על הבקור בבתי הקולנוע

המחסור בכסף החל סוף סוף לתת את אותותיו על הביקור בבתי הקולנוע. אולמות שאינם מלאים עד לשפתותיהם, מחזה נדיר לפני חדשים לא רבים, אפשר לראות כיום אפילו בימים הראשונים של השבוע. אין ספק שאתה, הנאלץ לקצץ במספר הסרטים שאתה רואה, תבחר מעתה את הסרטך ביתר זהירות. עובדה זו תמריץ את חברות הסרטים ואת בעלי בתי הקולנוע ביניהם, להפיק ולהציג סרטים משובחים.

כיצד משלמים עבור הסרטם שאתה רואה?

הממשלה אינה מקציבה כל מטבע זר לסרטים. חברות הסרטים האמריקאיות מקבלות את חלקן במחיר הכרטיסים שלך בלירות ישראליות המוקפאות בבנקים מקומיים. ההקצבה הזאת הגעשית עלידי הממשלה היא למטרת רכישת חלקי חילוף למכוניות הקולנוע. 500 הפרוטה שאתה משלם בקופה הקולנוע עבור כרטיסך בתחלוקת כך:

251 פ"י	מסי שעשועים לעיריה, ממשלה, קק"ל
100 פ"י	דמי שכירות הסרט
70 פ"י	משכורת לעובדים
25 פ"י	חלקי חילוף
30 פ"י	חשמל, קירור, שכר דירה
12 פ"י	מס הכנסה
12 פ"י	רווח נקי

500 פ"י — סך הכל

בקעים בחומת האדישות

אלה הן הבעיות, בעיות פשוטות, לא של אסתטיקה קולנועית, לא שאלות אמנותיות, אלא הבעיות המטרידות יומיום את הנוקק למוסד הצבורי החשוב ביותר — מבחינת עממיותו — בארץ. קיימות גם בעיות אחרות, שלא נכללו למעלה, בגלל היותן פחות נכבדות. למשל, בעיית מועדוני הסרטים. מועדון סרט הוא מוסד מקובל בכל מדינה תרבותית. הוא עורך הצגות בפני קהל חברים, מגיש להם סרטים שאינם זוכים להצגה פומבית מסיבות שונות. בארץ, היום האידיאלי למפגש של מועדון כזה הוא ערב שבת. ברם, העיריות מסרבות להרשות לערוך אף הצגות פרטיות סגור רות בבתי הקולנוע לאחר רדת השבת. קיימת בעיית התחבורה. עם הגהגת הקיצוצים בשעות נסיעת המכוניות הצבוריות תתחלנה ההצגות מוקדם יותר. עובדה שתפגע בהצגה הראשונה, כיוון שהיא תתחיל בשעה מאד לא נוחה בערב.

סרט הוא סרט. מה יציגו בקרוב? זאת שאלה המעסיקה כל חובבי סרטים רציני. היה סרט על המחזרת הצרפתית... צריך להיות מעניין. הרפתקאות. ומה זה? סוף העולם, הרי זה סרט על סוף העולם, ובבעים. הפרסומות יודעת לעשות נפשות.

קהל הוא קהל. מה רוצה הקהל לראות ומתי? זאת השאלה המעסיקה תדיר את מנהל הקולנוע. בטרם יימכר הסרט לקהל יש לשכנע את אותו באולמו למכירה. התמונות פזורות על הי שולחן. הוא רוצה לה ציג את הסרט... אבל לא תמיד הברירה בידו. ובינתיים, באולם למי שההצגות היומיות נסתיימו, הקהל פינה את הקולנוע. אבל, השאיר מי אחוריו ערימה גדולה של כרטיסי בקור: ניירות, קופסאות, בולי טיגר, יות, קליפות וגרעינים ושאר מיני ליכלוך המצי סברים לאוסף רב'נווני של מיני אשפה ופסולת.

ישנה בעיית ההפרעות הבלתי-פוסקות, כמעט בכל הצגה. מצד פרחים ואנשי העולם התחתון שהקולנוע הוא מקום מפגש הקבוע. אין בארץ סדרן שיעז, או ינסה, להשתלט על כנופיות אלה העושות באולמות כבתוך שלהן. המשרה אינה נקראת להתערב כיוון שבעלי בתי הקולנוע רוצים למנוע קטטות, מבכרים להניח לקהל הרחב לסבול את ההתפרעויות וההפרעות. ישנה בעיית הצנזורה, הפועלת ללא קו הגיוני, מרבה לאסור לחלוטין הצגת סרטים. בעוד שבסרטים רבים אחרים היא מקצצת מבלי התחשבות ברציפות העלילה. מצד שני, מרשה הצנזורה, היכול לקבוע שסרטים מסויימים מיועדים למבוגרים בלבד, לילדים לבקר בסרטים שאסור בהחלט להראותם להם. אין כל ספק שאנשי הצנזורה אינם אותם מומחים שהם מתימרים להיות.

אולם התוצאה היא תוהו ובוהו בי נהרסת עלילת רסט בגלל קיצוץ בלתי יעיל, סרטים מעולים רבים נעלמים מעיני הצופה המבוגר ואילו סרטים בלתי מתאימים וגרועי השפעה מוצגים בפני חלמירים. המסקנה הכללית שהגיעה אליה חוליית הכסוי של העולם הזה היא, ללא ספק, שיגרתית, אבל אמיתית: אם שורר תוהו ובוהו בשטח הקולנוע, אשמים בכך כל הגורמים הנוגעים בובר, כולל הקהל, הסובל, כמובן, יותר מן האחרים. יותר נכון להגיד שאשם

העם

בת המשוגעים של הזולת

במדינה המשתרעת לאורכו של הגבול המזרחי של מדינת ישראל קרו דברים מוזרים. הוד מלכותו, המלך טלאב אבן עבדאללה, השתגע. שרים ודיפלומטים תהו מה לעשות. בשום ספר של נוהג שלטוני לא כתוב מהו הנוהל במקרה כזה.

אולם לאורח ישראל לא היה השבוע פנאי להתעניין בבתי-המשוגעים של הזולת. הוא היה עסוק די והותר בבית-המשוגעים הפרטי שלו.

השעיר לעזאזל הנצחי. בזה אחר זה ירדו עליו המלומות. הסעיף הראשון נגע באותם תפקידי ניר המשמשים כתחליף למטבע ישראלי. כל אדם שהחזיק כסף בארנקו או בבנק הפסיד אוטומטית 10% מרכושו. ליתר דיוק, הוא נתבקש בצורה אדיבה, אך משכך נעת להלות את הכסף לממשלת ישראל (ראה המשק).

הנפגעים האמיתיים לא היו ספסרי השוק השחור ואילי הכלכלה למיניהם. אלה נגמלו זה מכבר מן הנוהג הפסול להחזיק כסף ב"כיס או בבנק, וכשו ברזל, ילומים או זהב. לא נפגעו גם אותם המאושרים שאין להם כסף כלל, שיכלו השבוע לשמוח בלב שלם לאידם של האחרים. הנפגע האמיתי היה ה"שעיר לעזאזל הנצחי של כל פשיטת הרגל הלאומיות במאה ה-20 — הבורגנות הזעירה, הפקידים, הפועלים, החנוונים ובעלי המלאכה שחשבו להם כמה מאות לירות, לא ששו ל"שכנים שיעצו להם להמיר את כספם בזהב. **ג'ינסטה אחרונה במחזה.** איש במדינת ישראל לא היה יכול לומר שהצו האכזרי לא היה דרוש. פשיטת הרגל של המדינה גלוייה למדי. אולם איש לא האמין גם שה"דבר יועיל למישהו, שהכסף המולאם ישמש לסתימת החור בחבית, במקום להישפך ולי"היעלם ככל שאר הכספים שנשפכו עד כה לתוך חבית זו.

בעיני האיש הקטן תהיה המסקנה של כל העניין פשוטה למדי: אל תחסוך כסף. אם החרימו פעם, מן הסתם יחרימו פעמיים. אם רצה שר האוצר היוצא, כג'ינסטה אחרונה לפ"ני סיום המחזה, להשאיר ליורשיו מטבע ה"נהנה מאימון האזרח, הרי לא היתה לגישתו האפקט הדרמטי המבוקש.

הממשלה

דת ופשיטת רגל

אם התייחסו האזרחים בהבנה אל רוב ה"מהלומות של השבוע, הרי עורר לפחות סעיף אחד את תחתם הבוערת של כמעט כולם. היה זה הסעיף הכופה על מאות אלפי אזרחים בלתי דתיים וגם אנשי דתים את מנוחת השבת, בהסוואה פחדנית של קימוץ בדלק.

כשנפוצה השמועה הראשונה שכל המכרז ניות תושבתנה ליוםיים, קיבלו נהגיה את הדבר בהבנה. אם גם לא בשמחה. היה ברור שההסכך היה זעיר בהשוואה לכמויות ה"לך הנצרכות בתעשייה ובחקלאות, אולם גם חסכוך קטן הוא חסכוך.

ההוראה שיצאה השבוע אינה הוראה של חסכוך. כרוב ההוראות במדינה זו, זוהי ה"ראה מפלגתית טהורה, שנתקבלה כתוצאה של מקה וממכר סודי ליד שולחנות קואליצ"יוניים. תוכנה: יבחר בעל המכונית בימי המנוחה שיבחר, כל המכוניות תושבתנה בי"ום המיועד למנוחה על-ידי הרבנות הראשית לישראל.

קואליציה זו של דת ופשיטת-רגל גרמה לניחוסים ציניים, שלא העלו את כבוד התור"רה בעיני האזרח. אמר אחד: "כל פשיטת רגל נוספת תגרום לביצוע תקנה דתית נוספת. הורוביך חזר בלי כסף, באה מנוחת השבת. יוסף יחזור בלי כסף, יבוא חזק כש"רות. בן-גוריון יחזור בלי כסף, ילכו אזרחי ישראל בארבע כנפות."

מנגנון

דוליק והאלמנה הודית

האם חייבת אלמנה הודית לשרוף את עצי"מה אחרי מות בעלה? בעייה נכבדה זו גרמה השבוע לשמועות אינסופיות בבניין מצפה אשר במרכז ירושלים, מישכן משרד האוצר.

האלמנה היתה דוד ("דוליק") הורוביך. תפקיד הבעל נועד לאליעזר קפלן. הלה הת"פטר. האם חייבים להתפטר גם מנהלי מחל"קותיו? ובעיקר: האם חייב להתפטר בן זוגו הוותיק עוד מימי הסוכנות, דוליק בעל העיניים הפיקחיות והאף הדומה למקור נשר?

אנשים רבים, המכירים את דוליק מאז היה ממנהיגי תנועת השומר הצעיר בחוף-לארץ (ממנה פרש כשחדלה להיות תנועה חלוצית בלתי-מפלגתית, קיבלה גוון שמאלי קיצוני) הניעו את ראשם בחיך של ספק אמרו הם: ירידה צורך עליה היא. שהרי אי אפשר להי"הפך שר-אוצר, מבלי להתפטר תחילה מתפ"קיד מנהל האוצר.

הפילדמרשל נתן דוגמה

הצצה בין שורות הזמנה תמימה להצעות ביטוח למכוניות ממשלתיות שהופיעה ב"דעת עתונות גילתה עובדה מעניינת: 400 פקידים במנגנון הם כה חיוניים שצריך להי"מיד לרשותם מכוניות לשמוש אישי.

משלם המיסים התקשה להבין שמנגנון ש"פיתורי אלף מפקדיו נחשבו בעיניו מעשה מהסכני יגלה מצד שני יד רחבה כל כך. משרד האוצר השתדל להפחית את ערך ה"עובדה. הסכיר שחצי הפקידים הנדרשים (מושג מנדטורי לפקיד ה"קוק עקב עבודתו לאמצעי תחבורה משלו) קיבלו את מכוניתו"היה עוד בימי ממשלת המנדט וכעת אין מחלקים מכוניות נוספות, מגבילים את מס"פר הקילומטרים שעבורם משלמים את ההי"צאות (800-ק"מ ע"י בלתי מוגבל, בהת"אם לתפקיד).

טען האוצר: ההוצאות (36 עד 41 פרוטה הקילומטר) הן אפסיות. אך משלם המסים סבר אחרת. הוא זכר כי רבים הרופאים ב"ארץ שאינם יכולים להגיע להוליהם באין להם מכוניות. מלבד כמה בעלי מקצוע חיר"ניים אחרים שהיו זקוקים למכוניות הרבה יותר מאשר פקדי הממשלה זכר משלם ה"י

"זה מקרה מטובך במיוחד: הוא באמת מלך!"

מסים הישראלי גם את מי שהיה פעם נציב עליון בריטי בארץ-ישראל: הלורד גורט שרכב על אופניים בימי היותו פילדמרשל ומפקד האי מלטה, ובלבד לחסוך דלק חיוני ויקר-מציאות.

מפליות

מי ירק למי בפרצוף?

במלחמת העולם השנייה סטר הגנרל ה"אמריקאי פאטון על לחיו של אחד מטוראיו. הגנרל ברדלי אמר אז שהיתה זאת סטירת לחי שהכריעה את המלחמה. כי פאטון קי"בל מנה הגונה על הראש, שינה לחלוטין את אופיו, הפך הגנרל הטוב ביותר של מל"

עוד טרם אמר שלום לאשתו, שהיא בהריון, מהר לבית-החולים, ביקש אשור על הופעת סימני המכות. הצטער הדוקטור מושקא: "כן, אני רואה סימנים, אך פתקה צריך לתת רופא ממשלתי." קירשנבלט לא התעצל, רץ לרופא פרטי, יצא עם אישור על מצב גבו בכיס, הביאו מיד למזכירות מפ"ם לשם פעולה נוספת.

המשק

הופיין היה מבסוט

אליעזר זיגפריד הופיין, יו"ר מועצת המ"נהלים של ב"ל (בנק לאומי לישראל) היה מבסוט מעצמו. מבצע החלפת שטרות הכסף

החשוד משה קירשנבלט בתא משטרת רמזה

על פניה של חברת כנסת, טטירת לחי פלאית

הוכן בסודיות מוחלטת וההודעה על ניכוי עשרה אחוזים מהשטרות המוחלפים ירדה על הצבור כרעם משמים בהירים (ראה העט). הופיין היה חייב להיות מבסוט כי בגלל איזוהירותו לפני שמונה חדשים פרצה בהלה בשוק הכספים. הוא הודיע לקבוצת עתונאים על הזמנת השטרות החדשים ואנשי הבורסה השחורה הורידו, כתגובה מיידית, את ערך הלירה בחמישים אחוז.

לא סוד מוחלט. משך שבועות הרגיע האוצר את הקהל במתן הצהרות מוסמכות, בתן הודיע שלירה תוחלף בלירה בלא הפח"תה כל שהיא. הרדים אותו במידה כזאת שלא ציפה לבאות.

אולם במקום אחד לפחות לא היה הדבר בגדר סוד מוחלט. עוד בשעות הבוקר שקדם לערב הצהרת ההחלפה הורגשה תנועה מיר"חזת בשוק הכספים של ירושלים ויודעי דבר הרבו להחליף שטרות בני עשר וחמש לירות בשטרות כסף בעלי ערכים נמוכים יותר (שאינם טעונים ניכוי של עשרה אחוזים). התוצאה המשוערת: החשת ההודעה על ה"החלפה מבלי סיום כל ההכנות הטכניות ובל"בד למנוע בהלת-צבור.

כי הפעם לא רצתה הממשלה להכשל. היא מצפה לתוצאות יותר ממשיות מהחלפת ה"שטרות הישנים בחדשים מאשר ממכ"ח. ה"שטרות במחזור והפקדונות בבנקים מבטי"חים לממשלה "מלווה" של 25 מיליון לירות. אולם זה לא יהיה הכל. האוצר ירויח כמה מיליונים לירות נוספים מתוך ביטול תוקפן של הלירות שהוברחו לחוץ-לארץ ואשר לא תספקנה לחזור במועד הקצר, בן השבועיים, שנקבע לסיום החליפין.

סוגו של דב יוסף

אברהם (ארגמן) קליר נפגש שוב עם שר המסחר והתעשייה דב יוסף. הפעם לא בא קליר במדי מנהל מחלקת הקסטיל והעורות של המשרד אלא כחבר משלחת תעשיינים שבה למחות נגד שיטת המכרזים הפומביים שהממשלה החליטה לנהוג לפיה, בהתאם ל"מכ"ח.

קליר התנגד למכרזים עוד בהיותו איש משרד המסחר והתעשייה וכשמאמציו להכ"שיל את ההצעה עלו בתוהו יצא את המשרד והחל לוחם במכרזים מהצד השני של המת"רס.

דוב יוסף שמע את טענות התעשיינים, הודיע באדיבות אבל בהחלטיות, ששיטת ה"

הפינה במרכז הרפואי בירושלים (רואה רפואה) ומפקדה הכללי של משטרת ישראל, יחזקאל סחר, שלוחה על-ידי פמלייתו המ' כוכבת והמכותרת עם צאתו לכינוס משטרה בשטוקהולם. נוסע נוסף: כלב פודל צרפתי מסוגר בתוך כלוב, שהפריע בנביחותיו את נסיון הסטים לחטוף תנומה קלה עוד לפני הגיעם ליבשת אירופה.

שילומים

מה לעשות בעור הדוב?

דוב גדול התהלך במלוא בריאותו בגר-מניה המערבית. הוא היה מלא מארקים מצל-

שם מפורסם עם הופעת אלוף אגרוף או כוכב טלביזיה שונה.

שום משיכות ממין זה לא רוכזו לכינוס בן היומיים שכינסה השבוע המגבית היהודית המאוחדת במלון ציקאגואי גדול לגיוס מזומ-נים. מארגני הכינוס הזמינו את ראשי המגבית מ-48 המדינות שיופיעו ויביאו עמם צ'קים רב-דולארים. הצ'קים הופיעו — 12 מיליון במקום העשרה מיליון שציפו להם — אבל במקרים מספר לא הובאו עלידי נציגים כי אם עלידי הוויז.

למעשה נוכחו רק נציגי 35 מדינות מבין 48 שעה ששר החוץ משה שרת קם על

צוה-הברית. כי ג'י, לא הוסיף הפעם אף מלה אחת לגירסה המוכנה, מלבד הפניה "כבוד הרבנים הראשיים!" בפתיחה, שלא נרשמה בטופס הנאום המוכן.

בריאות

לצחנה, קו אדום

רחוב 245 ביפו הוא רחוב ערוב למדי. בתיו הרעועים, הבנויים על רצועת חול מאו-בקת, נמנים על משכנות העוני היפואים, בהם דרו ערבים חסרי אמצעים. יושבי הב' תים החדשים הם עולים מבולגריה שהגיעו לארץ מאוחר מדי, לא זכו בתנאי דיור יפו-איים נוחים.

כאשר הם נאלצים לצאת את הבית, הם עוברים את קטע החול המפריד בינם לבין שדרות ירושלים בריצת-זנזעה, אוסמים אגב כך את נחירי אפם בממחשות מקומצות, טבולות בכושם חריף. כי הצחנה הבוקעת מן הרחוב הטבול תמידית במיצואה הוור-מים מבורות הביוב, מרחיקים את העוברים והשבים מן האזור כולו.

עתה ירדה על המשפחות מטפלות היל-דיב, אימת מוות לקראת חום הקיץ המת-קרב. לאחר שאחד הילדים (המתפלשים באין ברירה) נחלה הוזהמה הוורמים סביב בתי-הם, חלה במחלה מידבקת, התגברה החרדה. תושבי הרחוב פנו אל האפוסטרופוס על הר-כוש הנטוש, בעל הבתים, ואל מחלקת התב-רואה (הסניטרית) של העירייה, אך העלו קש.

חמשה מתוך עשרה. השבוע הודה מנהל המחלקה הסניטרית בחומרת המצב, ניהם את רחוב 245, הבטיח שהוא איננו מופלה לרעה. חמשה מתוך עשרה האיזורים להם מחולקת העיר יפו, טבולים בזוהמה ש-אינה מעלה צחנה קטנה מזו של רחוב 245. מנהל המחלקה גילה את אוזלת ידו לתיקון המצב, הטיל את האשמה על האפוסטרופוס על הרכוש הנטוש, האחראי לתעול ולחפירת הבורות לפי חוזה הבלתי כתוב שבינו לבין דיירי בתי, אורחי יפו.

הסביר המנהל: מפקחי המחלקה הסניט-רית עורכים בדיקות עונתיות בעשרת אזוירי המגורים, מגישים דוחות דחופים על מצב הביוב, העוברים אל האפוסטרופוס לביצוע. מאז אוגוסט 1951 נצטברו 548 תיקי ביוב ביפו, מהם רבים המסומנים בקו אדום, ה-מסמן את הדחופות. הקו האדום נשאר מתוח תחת התיקים ואורחים החלו להסתגל לצח-נה, הריחו בה חלק בלתי נפרד מנוף איזורם. לעצם הצפת הביוב ידעו תושבי יפו ערבית, תיקים הסבר פשוט. עת היתה יפו ערבית, לא היתה מאוכלסת בצפיפות כה רבה ואוכי-לוסייתה הערבית, שגרה במה שהיה עתיד להיות רחוב 245, היתה מרווחת יותר, אפי-שרה הרקה מתמדת של הביוב.

ציונות

הם רטנו כל הדרך

ככל שהחזר בכיס המדינה מתרחב, כן

מכרזים בעיניה צומדת. למרות דעתם הנוגדת של התעשיינים מלאו משרדי הממשלה למח-רת פירסום המכרז הראשון מעטפות גנורות שהכילו הצעות. ורק כאשר תפתחנה המע-טפות יודע אם חברי התאחדות בעלי התע-שייה משתתפים במכרז או מחרימים אותו.

אך עמדתו של דב יוסף היתה ברורה. במסיבת עיתונאים מוגדשת למכרזים נסתייע במשל לשם הבהרת עמדתו: "ישנם אנשים", אמר, "שם מתנפלים עליהם כממטה צרה ודורשים את כספם תוך איום בנשק, הם מחליטים שבגלל כמה מאות דולארים לא כדאי לסכן את החיים ומושיטים את ארנק הכסף לשוודים, אולם ישנם אנשים שאינם סובלים איום (רמז להחרמה אפשרית של התעשיינים) וייהרגו ובלבד לא להכנע לו!" לעתונאים המטובים לא היה קשה לנחש לאיזה סוג אנשים שייך דב יוסף.

רפואה

טוב ברופאים ג'יהינום!

מאות עולים חדשים, תושבי עין-כרם שסופחה השבוע לירושלים, עמדו לצדי הדרך הראשית העוברת בכפר, צפו בתמהון בעש-רות המכוניות המפוארות שעברו בכיוון מע-רבה. היו אלה נשות צמרת הדסה, כמעט כל שרי הממשלה וסגל האורחים המוזמנים דרך קבע למסבות רשמיות, שדהרו ליריית אבן הפינה למרכז רפואי חדש במערב ירו-שלים, על רקע נוף מרהיב-עין.

הנאמנים שעלו זה אחר זה על הבמה הור-דגלית (ישראל וארצות-הברית) הודיעו על חמשה מליון דולר שכבר נאספו עלידי הדסה מתוך עשרה הדרושים, הצהירו בפעם המאה כי אין המפעל החדש בא במקום ה-מרכז הנטוש שעל הר הצופים, אלא כהש-למה.

האונברסיטה העברית, שגם היא היתה כלה בשמחה, לא התמצעה את ההזדמנות, דרשה באותו מעמד קרקע ממשלתית בתוך הבירה ליתר הפקולטות שאין לה רצון מיוחד להוציאן, כנרישת ראש הממשלה דוד בן-גוריון, לצובא, שמול קריית ענבים, במרחק שמונה ק"מ מכבר ציון.

חברה טובה. את הבעיץ עלק נאימים יוצאים מגדר השעמום הרגיל חלק ביניהם הרב הראשי יצחק יצחק הלוי הרצוג חבוש הצילינדר, ונשיאת הדסה בארצות-הברית, אסתר. ל-רוזנסון עונדת העגילים.

הרב הראשי ציטט את דברי חז"ל על ייעודם הסופי של רופאים ("טוב ברופאים לג'יהינום!"), אך ניהם מיד את בוגרי בית-הספר העתידיים כי זאת מליצה בלבד המראה כמה קשה לצאת ידי חובה במקצוע הרפואה. אחר הבטיח להם הרב הראשי פולטי-הפסוקים חברה טובה בג'יהינום, באשר פסוק אחר אומר: "שלושה יורדי ג'יהינום הם: מלמד תינוקות, רופא ודיין בעירו!"

אסתר רוזנסון לא התביישה, הסבירה שכאשר קבלה מידי הקק"ל את איגרת הב-עלות על הקרקע לא ידעה לפענח את הכ-תובת העברית, הביעה את תקותה שלא

הרב הראשי הרצוג ביריית אבן הפינה למרכז הרפואי

מלמד תינוקות + דיין בעירו = חברה טובה

ילים. בירושלים ובולגודון כיוונו ציידים חרו-צים את רוביהם אל החייה. אולם השבוע עוד היה הדוב בריא ושלם, ולא חלם כלל להיות שלל קל.

בכל זאת ישבו הציידים בחדרי חדרים ו'חילקו את עור הדוב שטרם ניצוד, סיכסו עצה כיצד להשתמש בשילומים שטרם הגי-עו לקופת המדינה. נפוצו שמועות שסכומים מסוימים מתוך השילומים (המשוערים) כבר שועבדו למטרות מסוימות.

בין המשתתפים בספורט זה היה גם יהו-די בן 54, יליד חבל הסאר, מרחוב הירקון בתל-אביב. חיים מיכלס הוא אגרונום לפי-מקצועי, עוסק בהפקת כבול בואזי פאליק. אולם בשעות הפנאי שלו הריהר מה לעשות בכספי השילומים, פיתה תכנית מעוגנת ביוטרי.

עבודת פקידים. אומר מיכלס: אם יש פכו גם את כספי השילומים לתוך החבית הסרית-התחתית של צרכי השעה, לא תצמח מהם תועלת. כי מקור המחלה של הכלכלה הישראלית הוא הסר-האמון במטבע הישרא-לי, שאין לו כיסוי. יש להשתמש בשילומים כדי ליצור כיסוי חדש למטבע.

כיצד עושים זאת? די פשוט, אומר מיכלס. את כל הכסף שיטולם ע"י הגרמנים יש למי-סור למוסד בינלאומי, כגון הבנק העולמי. הבנק העולמי יקח את הדולארים וישמור עליהם בקופתו. יוציא תמורת מטבע ישראלי חדש. כפי שנהוג בעולם ביחס לכיסוי המטרע-יוצאי, למשל, שתי לירות ישראליות חדשות תמורת כל לירה של כיסוי. לממשלת ישראל לא תהיה כל שליטה על הדולארים המופקדים בבנק, ועל הוצאת המטבע החדש. היא לא תוכל בשום פנים להשתמש בכיסוי לצרכיה.

הלירה החדשה תבוא במקום הלירה הי-נוכחית, שאינה אלא תלוש-תשלום פנימי חסר כל מעמד בשוק הבינלאומי. הלירה החדשה תזכה לאמון בכל העולם וגם בישראל, כי יתה לה כיסוי מובטח. ממשלת ישראל חר-כל להשתמש בה בשוק הבינלאומי לתשלוח צרכיה. בחלק מן הלירות הישראליות החדשות תשתמש כדי לשלם פיזיונים לערבים עבור הרכוש הנטוש. הערבים, שיקבלו מטבע יש-ראלי טוב, יהיו אז מעוניינים בקיום המדינה.

שני מכשולים לתכנית זו: הראשון: ייחבן והרצנים יסרבו לשלם דולארים, ירצו לשל-לם רק בכסאות. השני: שום מוסד ישראלי רשמי לא נאות לקבל, או אף לעיין, בתכ-ניתו של חיים מיכלס. כי עריכת תכניות היא ענין לפקידים, המקבלים משכורת מקופת המדינה.

רגליו כדי למסור דו"ח עדכאני על המצב ב-ישראל. מתוך רגש חובה שמעו הנציגים את משה לויט, יו"ר משלחת יהודי התפוצות בואטינאר, מתוך אדיבות הקשיבו לדברי אדוארד מ. וורבורג, המליונר שהוא יו"ר המגבית, שסיפר להם כי המגבית הרימה 300 מיליון דולאר לישראל מאז הקמתה.

אבל 400 הנוכחים קמו על רגליהם כשהוצג משה שרת. אחר שהודיע כי אין הוא רואה ניגוד בעובדה ששר חוץ של מדינה ריבונית מבקר מדינה אחרת כדי לפנות אל קבוצה של אזרחי אותה המדינה הדגיש שרת את צר-כה המידי של ישראל כמוזמנים. משך שעה ריכז שרת את תשומת לב הקהל בשטף אנג-לית צחה, מבצע שתארו כמאבק על הגבול-תיה של לשון זרה. הערה זו זכתה, כפי שאפשר היה לצפות, לגל צחוק.

בהזכירו את מצב רוחם של הישראלי כיום השווה שרת את זאת ליציאת מצרים ול-40 השנים של נדידת ישראל במדבר. "משה נתן להם לרטון משך 40 שנה ואחרי הכניסה ל'ארץ" סיפר שר החוץ כשדבריו מלווים צחוקים, אבל אנחנו השתכשנו בשטות חדשות. קיבצנו את הנוודים במרדב קסמים ובאמצעים אחרים ולא היה להם זמן לרטון כל הדרך". למשמע הערה זו שוב נשמע פה ושם צחוק אך ליד שולחנות רבים נדו מנהי-גים ציוניים רציניים ומב-רסרסחה בראשיהם ולא חייכו. הם לא היו מאושרים במיוחד ששר החוץ מצא דקא הפעם הודמנות להקל בצרות בני עמ.

נסיעות

מחיר כרטיס אופירה

במסוט אייר-פרנס שהגיע מפריס ללוד באיחור של שש דקות והפריא ממנה באיחור של שמונים, יצאו השבוע חמישה ישראלים מאושרים לפריס כדי לבלות בה ששה ימים של חוסר דאגה על השבון בניני-האומה שזיכו אותם בגורל. תמורת רכישת מניותיו (העולם הזה 760).

שמחתם של היוצאים הופחתה במקצת על-ידי התור הארוך ליד שולחן המכס, שכ-עמלו שני פקידים מיועזים עם 40 הנוסעים ותבולותיהם ומנו שטרות הכסף הצרפתיים שנדחפו לידיהם: 2000 פרנקים (שתי ל"י), מחיר כרטיס אופירה.

לא היו אלה הנוסעים היחידים שהמריאו בשתיים וחצי אותו בוקר. מלבדם מלאו את המטוס נשות צמרת הסתדרות הדסה שחזרו לכינוסי תרומות בארצות-הברית. אולם זוג לארצות-הברית לאחר שחזו ביריית אבן

מפקח המשטרה יחזקאל סחר (אזרחית) בדרך

תור ארוך x כלב צרפתי = תנומה קלה

גוברת הדאגה בה מופנות עיני המדינה אל כיסו של התורס האמריקאי. מונטי ג'קובס, סופר העולם הזה בארצות הברית, מודיע: שמות גדולים בישראל או בתנועה הציו-נית שוב אינם מספיקים כיום למשוך קהל לכינוסי תרומות בארצות-הברית. אולם

רומתה ובאמת קבלה את הקרקע. הפתעה אחרונה נכונה לעיתונאים שקבלו את כל הנאומים מודפסים מראש, נוסח אר-

* שני משמאל, עוזר מפקח כללי ישרון שיף, ראש אגף החקירות.

ביג' ומיכאל רצו לו

„דודה, הגידו לנו כן, כן, אנו רוצים להתחתן..."

בחוק משה את דת ישראל, להעניקה לסוגים סביב עגל הזהב, זכר בתורה חוק גירושין: אם לא רצה בה „וגתן לה ספר כריתות“.

אולם, ברדתו מהר סיני, נסתבר שחוק נישואין חסר בתחוקה. האם שכח את הנשר אין על ההר? בימים ההם לקח איש אשה כראות עיניו, חי אתה ללא טכסיס, הוסיף אליה אשה שנייה ושלישית. לסי רוחו — פולגמיה היתה חזון נפרק, מותרת על-פי דיני ישראל. לפיכך לא חייב היה משה לפי סוק בדיני נישואין. הם היו מותרים. גדול רבני כל הדורות משה בן עמרם, לא הרחיק ראות בנבואתו את מעמקי הדורות הבאים אחריו. ככל שנעשה „דור המדבר תר" בותי יותר, ירד מוסרו המיני. בעני חכמי התלמוד היה פרס הנשואין נטוש, פירותיו מתוקים מדי לגבר, באושים מדי לאשה. הם מתחו גדר סביב הפרס. תחוקת אמוראי התלמוד, בגלות בבל, השלימה את תורת משה בחוק נישואין שחסר בה. גבר שהגיע אל פרקו וחשק באשה, יכול היה לרוכשה בשלוש דרכים:

(א) „ביאה“: לפיה, די היה לגבר המארר שר לומר בנוכחות שני עדים „הנה אני כתר יחד עמך“, להוסיף בהסכמת האשה „הרי את מקודשת לי בביאה זו“.

(ב) „שטר“: הפסקה „הריני מביא אותך בשטר זה“, שהיתה כתובה על קלף או נייר כלשהו, הפכה את האשה לקניינו של הגבר. (ג) „כסף“: הרי אני מקדש אותך בפרו כה זו“ (או חפץ שוה פרוטה), דיה להפוך אשה לאשת איש.

הכסף מחייב פחות. עד מהרה הפכה דרך הכסף לשימושית מכל והשוש. רוב בני ישראל בצאו שהושטת פרוטה לאשה נוחה מכתיבת אותיות על גבי קלף, או שכיבה עם אשה לצורך תוקף הנישואין, ומחייבת פחות. ברבות השנים הפכה הפרוטה לחפץ שימושי מקובל על הכל: טבעת הנישואין, אותה היה הגבר ריכז, עונד על אצבע הי אשה, הופכה (בהסכמתה) לאשתו החוקית. אך ככל שרבו השנים, נתחכמו החכמים. דרך זו, לדעתם, היתה רופפת לבדי, פתחה דרכים בלתי מוסריות לסוגים שונים של גברים שהולכו שולל נשים תמימות. נישואי כתר, ביגמיה, נשואי בוסר עם ילדות בנות שש, הפכו למעשי יום יום. גדולי הדור (מנהלי הישיבות) סיכסו עצה ותיקנו תיקון גים שחייבו את מעמד הקידושין בשני עדים, מאוחר יותר בעשרה. לפתע נכחו ליעת, שפקחותם לא גברה על כוח הנצאות של „הרע באדם“.

עשרה יהודים אשר חיזקו כעדים את תוקף הקידושין, נתפזרו, משך הזמן, לכל רוח. הגבר זנח את אשתו, נסע לעיר אחרת, נשא אשה אחרת. עד נכבד נתוסף לטכס הנישואין. היה זה רב הקהילה שהוסמך להורות תורה בישראל על-ידי גדול דורו. אך הרב לא היה אלא עד שנכפה על עורכי הטכס על-ידי תקנה מאוחרת של החוק הדתי. הוא היה כשילל תוקף חוקי, כשם שיתר התקנות ש באו אחר „ביאה, שטר וכסף“. היו תקנות בלבה, לא חוק.

כי בחוק הדתי, בניגוד לחוק האזרחי, זכות ההכרעה בידי התקנה העתיקה ביותר: משה היה גדול מכל הבאים אחריו, „ביאה, שטר וכסף“ השליכו את החסר בתורתו. התורה קדושה מיתר הספרים, שבאו אחריה. על פי סדר הקדושה באים אחר התורה ספרי גביאים וכתובים והתורה שבעל פה. לפיכך, בחילוקי דעות בין שתי הלכות מקבילות המופיעות בתורה ובכתוב מאוחר יותר, מכי ריעה ההלכה המופיעה בתורה, באם לא ניי הן לישוב את הסתירות ביניהם.

המסורת היא ילידת הדת והנשואין הפכו פולחן. אליו נתווספו הלכות רבות, שינויות ומשינויות. לרבות השנים, לא חלם איש שחשב את עצמו במשהו ליהודי, לחרוג מן המנהג המקובל, שהיה מושתת כולו (פרט להושטת הטבעת — כסף) על תקנות בלתי מחייבות וחסרות תוקף חוקי.

ואת היתה המסקנה המהפכנית אליה הגיע עורך־הדין דוד גנור, במשפט, העלול ל־ חולל מהפכה ביחסים בין האורח והדת ב־ מדינת ישראל.

הודית־כיסוי שר „העידום הזה“, מודרכת על-ידי הכתב הראשי, אחרון דולב, עקבה משך 3 ימים רצופים אחר התפתחות משפטו של הזוג אביגיל ומיכאל יובל. מוסר אחרון דולב את הדו"ח הבא:

עיניה נתנה באחר. אביגיל (ביג) קלינגר, 25, מזכירת התומורת הפילהרמונית, שחרחרת, ממושקפת ונעימת הליכות, לא

חיזוק שר שעשועי. תפקידו של השופט המ־ חיוני בנימין כהן. בן סגן ראש עיריית תל־אביב, הד"ר משה כהן, תבע ריכוז ובה הכרעה בלתי־ רגילים בדיון המפולפל בבעיית חוק הנישואין, אשר עליל היה לחולל סערה ולגרור את הכנסת לדיון בחוק האישות. ברגעים מעטים, ביניהם, בעת הופעתו של שלית הרבנות, הרב מנחם צ'וני, בעל הזקן השחור (למטה) נסתמן חיזוק של שעשוע בפניו מעוררי הכבוד של השופט כהן.

צדיקה מפורסמת. עורך הדין הצעיר והממושקף, ראובן ויינברג, נציגו של הוועד הנושפי של ממשלת ישראל, בבית המשפט המחוזי, התכוין, הניח את רגלו השמאלית בנוחיות על כסא, והצליף, בפילפול גדול, התקפה עזה על סמכותו של הרב הדסאי כרב, על כשרות נשואי מיכאל ואביגיל וסמכותו של השופט המחזיק להכריע בבעיה.

תיאוריה אנטי־ר
דוד גנור, שסיים את ב־1947 והתפרסם השנ ומיכאל יובל, מהגיש האנטי־רבנית שלו,

העיוות לנגד. יובל, הבעל הבלתי בית המשפט, אשתו למשכב, היועץ המשפ בעל השם הדידובי, המשפט, עסוף גלימת עה, הוא התגרה בהעו כן, כמומחה בחוק הד

התחתן - הרבנים אמרו לא

חלמה כלל על ניצול איתקפן החוקי של תקנות הנשואין, כאשר נתקלה בבעיות שניצרו עליהן.

בשנה שעברה, בהגיע נשואיה לשמואל לוריא לשלב של כשלוש, הופיעה אביגיל במשרד הרבנות, ביקשה גט. היא נדחתה. הסיבה: חוסר סיבה לכפות את הגירושין על הבעל.

שבועות מספר סובבה אביגיל על פתחי ידיים, ביקשה עצות. משהו, הבקי בהלכי שולחן ערוך, המליץ על דרך פשוטה: אביגיל הופיעה שנית במשרד הרבנות, הפעם הודיעה תוך בקיאות בחוק הדתי, שיש לה חבר חדש איתו היא נפגשת קבועות. הרבנות הראשית כינסה את בית דינה, פסקה גט לאביגיל. אך היא לא שכתה לציין בתעודת הגירושין הוצעה גורלית, בהסתמכה על סעיף בהלכות שולחן ערוך, לפיו אסור על האשה להינשא לגבר שהיה מאהבה בהיותה נשואה לאחר וגרם לגירושין.

הניסוח הרבני: "משום עיגיה נתנה בא-חר".

אילו היתה אביגיל מתיחסת ברצינות אל ההערה, ייתכן שלא היתה מוצאת טעם רב בגירושין. אך היא עמדה במהרה על טעותה. שבועות מספר אחר מתן הגירושין הופיעה אביגיל שנית במשרד הרבנות הראשית, בי לווית בחור אדמוני, ממושקף. היה זה מיכאל יובל, יליד הארץ, תלמיד הנדסה בטכניון החיפאי.

שום יחסי מין. הווג הצעיר ביקש דבר שטום חוק בעולם, פרט לתקנה יהודית דתית, לא יכול לשלול איתו ממנו. הוא ביקש להתחתן. תשובת הרבנות לא היתה מפולפלת מעיקרה, היתה פשוטה מן הבקשה. בספרים הופיע שמו של מיכאל כמאהב שגרם לפירוד נשואיה הקודמים של האשה. לפיכך גזרה הרבנות על אביגיל לחפש לעצמה בעל שיתאים לתקנות אמוראי התלמוד. לא עזרה טענתה העיקשת של אביגיל שלא קיימה שום יחסי מין עם מיכאל בזמן נשואיה, השתמשה בכך רק כאמתלה להשגת גט. זו היתה מהלומה ראשונה. הווג המסכן התרוצץ בין משרדים, דפק באגרופים על שולחנות. דבר לא הועיל. הרבנות הראשית שליו ועד הקהילה היא ממלכה אדירה וחור קית, שולחותיה רבות השפעה. מאז זכתה בתוקף של סמכות בלעדית (המוגבלת לה בלבד) מידי ממשלת המנדט בענייני נשואין, גירושין, אישור צוואות ומוזונות, הקפידה לכוף את רצונה על חברי העדה היהודית (הבאור החוקי: כל מי שרשום בפנקס כנסיס ישראלי). יחיד סגולה, אשר שכם לא הופיע מטעמים שונים בפנקסי כנסת ישראל, יכול, לאושרם, לפנות אל בית המשפט המיוחד כדי להחליט במחלוקות שנגעו לחוק האישות.

על סף היאוש נצוצה תקווה. ביג ומיכאל שמעו על הרב התל-אביבי יהודה מאיר הר-סאי, 75, (אחד מעשרות הרבנים שהוסמכו בחוץ-לארץ אך שלא מונו על-ידי הרבנות הראשית). ביניהם לבין ועד הקהילה מתנהל זה שנים מאבק בלתי-נעים שמקורו בסכסוכים ממושכים בין הרבנות הראשית ואגודת ישי-ראל.

הנשואין אינם תיכסים. בנוכחות הורי הווג, כות וכדין, הישיט מיכאל את סבעת הקידושין תחת ההופה אותה ערך הרב הדסאי. למחרת נכנס הווג לדירתו בר-חוב אהר-העם, תל-אביב, ההל מקיים חי משפחה, להציג זה את זה כבעל ואשה.

כשנתפנה, פנה לקיום חובותיו האזרחיות המשתפפות. התחנה הראשונה היה משרד החינוך שלא חיך באמירת גיל-טוב לזוג שבא לתבוע את שינוי מעמדי דאזרחי בתעודות הרישום והזהות. במקום זה, הרצין את פניו והודיע פשוטות שבעיניו, כמו בעיני משרד הדתות, אביגיל אינה אביגיל יובל כל עיקרה. במלים רבניות: "נשואיהם אינם תיכסים". במשרד האספקה, אליו הופיעו לקבלת פני קסי מוזן ותלושי מצרכים מיוחדים, זכו ל-תגובה שאילצה אותם לוותר על פנייתם ל-משרד הפנים בראשו עומד שר דתי, כדי לקבל דרכון משותף ליציאה למסע השתל-מית. זכויותיהם האזרחיות המשותפות וה-פשוטות ביותר בטלו.

אולם חוסר תלושי מוזן, תעודות זהות ודרכין, לא הצליחו להסיר את טבעות הנ-שואין מאצבעות הווג. מה להם ולכל זה? למי הזכות לצנוע בעדם קיום חי משפחה אם כל אחד מהם רוצה בכך? הם נפלו קרבן לתקנות חסרות-תוקף חוקי אשר איל-מלא היו קיימות, לא היה כל צורך במנגנון עצום של רבנים וכיוצא בהם, לשמירה על-

שליחת חיצים חדים. בהופיעו על דוכן העדים, הסתמך הרב יהודה מאיר הדסאי, (למטה) על ספר יחוס רבני, בו סטר את טענות משרד הדתות והרבנות הראשית, שהחליטו לדעתו, למנוע. הרב הישיש שזכה הודות לשיבתו בכסא מיוחד, הפך מעד לנאשם, שעה שהיועצים המשפטיים של הממשלה ומשרד הדתות, שלחו אליו חיצים חדים.

יית. עורך-הדין הצעיר וגבה הקומה, זיהספר למשפטים של ממשלת פלשתינה, בין לילה, כאשר התייצב לימין אביגיל נועת יד, מול פני השופט, את התיאוריה וולה לחולל מהפכה בנוהג הנשואים.

זוני וחור וממורס-עצבים, הופיע מיכאל בר-ע"י המדינה והרבנות, יחיד לאולם ביגיל נשאה בביתם, מדוככת, נפלה הקרה וחובש הכיפה, של משרד הדתות, ר (ישכר) דוב בר, (ימין), הופיע לבית רכידין שחורה, אך חסר יפוי כוח להופ-ליגלוג, אותן שלח אל הרב הדסאי ודיר-את היועץ המשפטי של ממשלת ישראל.

ב מ ד י ה

הן, אולם, אם לא יכיר בהם המשטר עליו מושחתת החברה בארצם, יטבילו הכה יטבילו ילדיהם.

בהפסדם אחר עוררדין נוכחו ל. עת שרבים מוי כבורים שבהתמודדות בין הדת והמדינה, גדולים סיכוייה של הדת לנצח. עוררדין, אליהם פנו, סרבו לרתום את עצמם לעגלה בזה סיכופסית. הם לא רצו לתקוע יחד בגל גלי העגלה הדתית, אפילו כשהיא רומסת את חופש האזנות.

אויב מזויין וחזק. או נודע לביגי ומיכאל שהיועץ המשפטי של ממשלת ישראל הגיש תביעה מאחוריה הטילה הרבנות הראשית את כל כובד משקלה, כוי נגמר את הרב הקדוש, שערך את חופתם. התביעה: הוצאת כף במרמה מאנשים שונים עקדי העמל פנים שהוא רב מוסמך. כשהיאוש כבר גבר עליהם גילו עוררדין צעיר, דוד גנור, 32, יליד תל-אביב, שהסכים להופיע בשם הרב הדסאי נגד היועץ הדתי, הרבנות ומשרד הדתות.

גנור לא התחשב בשיקולים אישיים ובר תבוסה שעלול היה לנחלה במלחמה דתית. אמצעים נגד אייב מזויין וחזק. הוא ראה מיד מפתח ציבורי בגורל ביגי ומיכאל, הד לט לפתוח בו את הולת הנעולה לרשותה, דרכו יעברו אלפי זוגות צעירים. בסיבוב הראשון של המפתח, נפלה הגלית מן השמים: מיכאל וביגי אינם רשומים בפנקסי כנסת ישראל. הסיבה המקרית: כאשר חודל לנהל את רישום התושבים היהודים בפנקסים, בגלל שריפה שפרצה במשרד הסוכנות בירושלים ושהשמידה חלק מן הפנקסים, היו ביגי ומיכאל צעירים, שמם לא היה רשום.

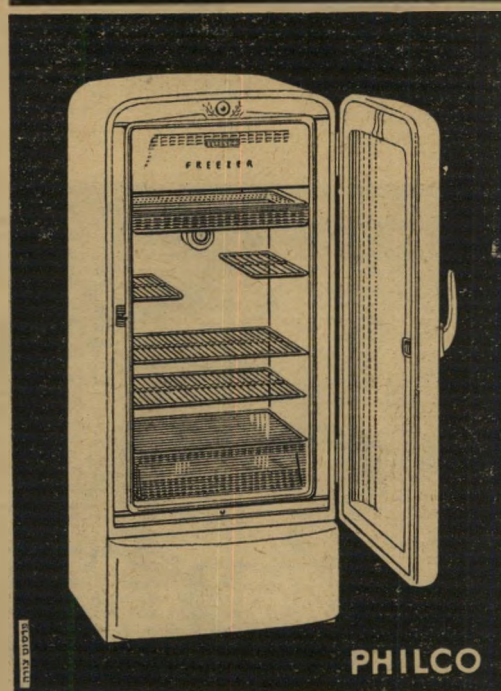
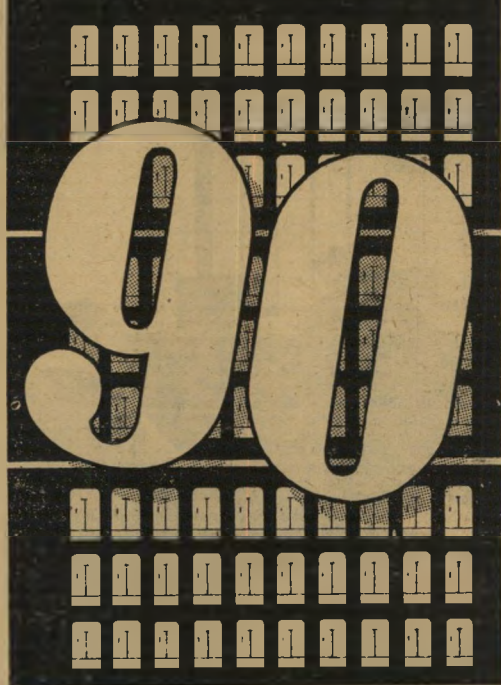
אחר שהבטיח לעצמו את זכותו של בית המשפט המחוזי להכריע בגורלם של "יהודים שאינם חברי העדה" (אינם רשומים בפנקסי כנסת ישראל) ישב גנור עי הגמרא, שינן אלפי שורות שנכתבו על נשואין והגיש ל"בית המשפט המחוזי בקשה לפסקדין הצהרתי, לאמר: יצהיר השופט המחוזי שאבי גלי ומיכאל יובל נשואים כדת משה וישראל. **העסק הוא עסק.** החיק שנפתח בבית המשפט המחוזי, בתל-אביב, היה מזור: לכאורה לא היו בו שני צדדים — תובע ונתבע. היה רק צד אחד — זוג צעיר שתבע הכרה חוקית בחייו המשותפים בחברה הישראלית. אולם נקל היה להניח שמשושרת דתות והרבות הראשית לא יתחשו באדישות לפסקדין הצהרתי, שעלול היה להינתן על ידי בית המשפט אורחי, שהוא מוסד מדינה, לא מוסד דתי.

אם יצהיר שופט מחוזי הכרה חוקית בגנור אי אביגיל ומיכאל יובל, יתמוטטו עמודי הבניין המתנוסס לתפארת. הרב הדסאי יוכר כמשיא כשר וגאמן, ועשרות האחרים המשיאים זוגות, ללא הסכמת הרבנות יכשיכו ל"תחר במנגנון החופות של הרבנות הראשית שהוא עסק טוב ככל עסק אחר. אך יותר מזה, פסקדין הצהרתי כזה, שיסתמך על חוקי דת ישראל המקוריים, ברי-התוקף, עלול לסכן את המעמד הרבני בכלל, לפחות בשדה הנשואין.

במשפטים בלתי רגילים, בהם גובר העניין הציבורי במשפט מסויים על האינטרס האישי של הצדדים, מנעיק השופט את היועץ המשפטי של ממשלת ישראל אל אולם בית-המשפט. גנור לא חיכה הפעם להחלטת השופט, הקדים תרופה למכה, הזמין בעצמו את היועץ המשפטי, חסך בכך זמן ונחשב להוגן. **חתול ועכבר.** ראש גדול, עטור זקן לבן, על גוף קטן עטוף חלוק שחור, נשען על גבי מקל, ניגש הרב הדסאי אל זוכן העדים, וזה בגילוי כבוד מצד השופט המחוזי הצעיר בנימין כהן, בעל הדמות והציבור הגינטלמי (בן סגן ראש העיר ד"ר משה כהן) שהציע לרב הישיש כסא. הדסאי הודיע חגיגות, כשעה לפני כן, שהרבנות משחקת אתו בחתול ועכבר — אלא שהוא העכבר — רודפת אותו משים שהוא רוצה שישלח את הקונים המתדפקים על חנותו, אל בית המסחר הסיטוני ברחוב יבנה. הוא סיפר לשופט כהן שמשך 40 שנותיו כרב ערך 2000 חותמות.

אולם משהתרומם עוררדין ראובן וייני ברג, נציגו הממושקף של היועץ המשפטי של ממשלת ישראל, כשהוא נעזר בד"ר יששכר דוב בר, היועץ המשפטי המגושם וחובש הכיפה של משרד הדתות, כמעט שנהפכה ישיבת בית-המשפט על ראשה. במקום דיון בבקשת הזוג מיכאל-אביגיל (מהם היה נוכח באולם בית המשפט מיכאל בלבד, אחר שי אביגיל נפלה למשכב כתוצאה מדכדוך נפשי), הפך הדסאי הישיש לנאשם, אליו ירה ראובן וייניברג חצים חדים. כשהזכיר השופט לויני ברג את מטרת הישיבה, לא מנע המשך חרישי של התקלסות בכבוד הרב הישיש.

תפוקה יומית בשנת תשי"ב

בדבר פרטים על קבלת מקררים נא לפנות:

אמפא בע"מ

המפיצים היחידים של המקררים החשמליים

פילקו

תקונים

שרות

— טלפון 3228

— טלפון 2023

— טלפון 2171

כתובת לשרות:

— אמפא, דרך פתח-תקוה 16

— רדיו אפשטיין, רחוב הרצל 44

— רדיו אפשטיין, רחוב יפו ליד "אגד"

תל-אביב

היפה

ירושלים

צינקוגרפיה

רינדזונסקי

רחוב הקישון 6, תל-אביב

גלופות קו

גלופות רשת

מן הצבור אל תפרוש, ריה זיעה תמנע על ידי "ש"ש" קרב "ש"ש" מונע זיעה, קרב "ש"ש" דוחה ריחה.

להשיג בבתי מרקחת ופרסומיות

פסנתרים

קניה — מכירה — תקונים
מוזונים

א. וסטרמן, ת"א, רחוב רש"י 9

האוניברסיטה

מה לעשות עם 5000 דולאר?

בהתהלך פרופסור הרברט וקסלר, מוהתיקי וגאמני שוחרי האוניברסיטה העברית בארץ צות'הברית, בחוצות ניויורק, פגש בידיד עשיר (שביקש לשמור על אלמוניותו), שהיה יופי מחויות.

מיסדר מזכות המים 1951 של השבועון "קונוע" המציאו שורת יפהיות

ת'אטר

פגמים אפשר לתקן

בשוב מאיר ינאי, שחקן אוהל בן 24, המשמש עוזר במאי, מסיבוב אוהל באירופה נכונה לו הפתעה חינוכית. המועצה הבריתית בתל-אביב (לתרבות וחינוך) העניקה לו סטיפנדיה נדיבה לששה חודשי השתלמות ב' תורת התיאטרון באוניברסיטת לונדון. ינאי השתלם בתוך אולמות התיאטרון הלונדוני המפורסם, חזה ב-80 מחזות ונצל את שארית זמנו לבחירת במאי, שיסכים לביים באוהל לפחות מחזה אחד.

משנכוח לדעת שרוב הבמאים בעלי השם לא יחליפו את ניויורק (אלה הם נוסעים בעונה הבוערת) בתל-אביב, כמעט ונאלץ לוותר על התכנית. אך בהקלעו לכנסיית סנט תומאס הלונדונית התלהב מהצגת תרדמת אסיריט, מאת המשורר הבריטי קריסטופר פריי שהפך מחזאי, גילה שם את הבמאי מיכאל מק'קוואן. ההצגה, בה הווים את עצמם חמשה חיילים בריטיים האסורים בכנסייה גרמנית בזמן מל' חמת העולם כדמויות תנכיות — הפכה אחת מגולות הכותרת בפסטיבל הבריטי של 1951 וינאי שיכנע את הבמאי מיכאל מק'קוואן, לבוא לישראל לביקור-עבודה של ששה שבועות, בהם יביים את אגדת החורף לשקספיר.

בהחל מק'קוואן, יליד לונדון בן 46, בה' כנת המחזה בתל-אביב, דיבר גלויות בגנות נקודות התורפה של התיאטרון הישראלי. ההסבר המקצועי, אותו לא נמנע מהביע ל' אנשי אוהל: חוסר מנהל במה מומחה, שהוא דמות מרכזית בכל תיאטרון טוב, והמכרז בידיו את כל העצמים החיים והדוממים מהם נוצרת הצגה שלמה. נוסף לכך גוף בחוסר משמעת בימתית, היוצרת תוהו ובוהו גמור בסדרי החזרות.

התוצאה: עבודה על מחזה המושלם כרגיל, בלונדון ובניו-יורק, תוך שלושה עד ששה שבועות, נמשכת בארץ שלושה חודשים, גוררת הוצאות מיותרות ותשלומי-ענק לבמאים. תוצאה נוספת: השחקנים נמצאים תמידית במתח עבודה — תוך מחזור בלתי נגמר של חזרה ביום ומשחק בלילה. הבטיח מק'קוואן: החומר האנושי טוב פגמים אפשר לתקן.

מק'קוואן שהפיק ב-25 שנותיו בתיאטרון עשרות מחזות נהנה מיחסם החם של אנשי אוהל, אותם הוא מעריך כאנשי במה רגישים ביותר, הסכים עקרונית לביקור נוסף בעונת החורף הבאה. המועמד הרצוני: תרדמת אסיריט אשר נושאה המודרנית-נכ'י מתאים לדעת מק'קוואן להצגה בישראל. אך תרדמת אסיריט שהוצג בלונדון ובניו-יורק בכנסייה של ממש, לא יוכל להיות מוצג בבית-כנסת תל-אביבי, מפעמי דת. הפתרון: בניית תיאטרון בית' כנסת שתועלה על במת אוהל.

שהתלקה, סולק עלידי השופט מן האולם "כדי שילמד מן השעור". בהסתמכו על חוקי ישראל טען גנור: "כדי להיות רב בישראל, צריך רק סמיכות מרב גדול בדורו — אין צורך ברשיון ממשל' חי או כל רשיון אחר". כאשר לא זכה לתגור בה נוגדת, המשיך לחקור את ציוני, אשר עורר רושם שהוא חושש שמא לא יצליח בשליחותו, יסתבך בדינים שונים ומפול-לים. אמר חבר בית'הדין הרבני, הגנור לשבט או לחסד את אושרם של אלפי זוגות: לא אוכל לענות לחקירות, אינני מומחה, אני זקוק להפנה.

אחר הפעיל גנור את התיאוריה החוקית, אליה הגיע אחר דגירה על עשרות כרכים שנכתבו ע' חכמי ישראל בכל הדורות, וזכה בשתיקה גמורה של שני היועצים ציוני: לפי חוקי דת ישראל מספיק לצורך נישואין, "קניין כסף" ושני עדים (טבעת נישואין ב' מקרה של אביגיל ומיכאל). הרבנים בכלל אינם אלא תוצאת תקנות קבועות חסרות תוקף חוקי — נישואין תוססים גם כלא רב.

הרבנות תסכים, כתנאי... ויינברג התרומם, הודיע שי'א) היה לו חום כליל אתמול (39,5), ב) כדי להגן על החוק הדתי המחייב קהילה, עליו להביא מומחה, הודה בכך בכשלוננו של שלח הרבנות ציוני. הכ' ריו גנור: "השאלה החשובה היא — האם הווג הזה נשוי כדת וכדון? השיקולים שלא לעניין (של ויינברג) נוגעים רק לרבנות לא לווג, שגורלה, העומד להחוק, מסמל גורל אלפי זוגות אחרים.

אחר הוסיף, בפאתוס שחישמל את מניין הנוכחים באולם: "הווג רוצה לחיות יחד, להוליד ילדים ולהקים בית בישראל — החייב החוק לעזור לו?"

למחרת גבר פחדה של הרבנות, נוכח ה' תוצאות העלילות לנבוע מהצהרת השופט. אל גנור הגיעה בקשה תבוסנית: הרבנות תסכים להשיא את הווג מחדש תמורת דחיית המשפט. אולם גנור לא ויתר, הבטיח ללכת עד הסוף.

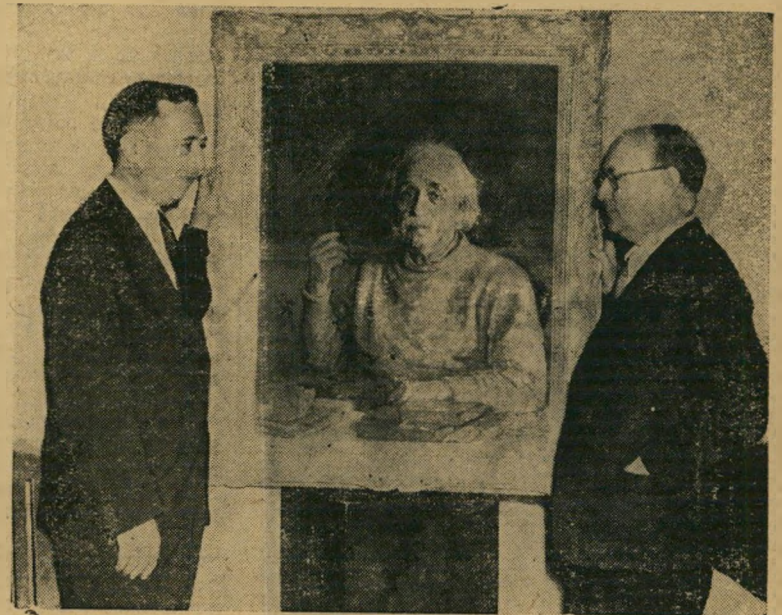
הכריו השופט כהן, אחר שלא קיבל את טענת היועץ המשפטי על חוסר סמכותו של בית'המשפט המחוזי להכריע בבטייה: "אין נני כנסם לשאלה אם הרב הדסאי מוסמך או לא... לפי הדין היהודי אין כלל צורך בנוכחותו של רב בשעת עריכת טכס הק' דושינ... מחריד הדבר כי בחברה מתקדמת יבוצעו נישואין ללא פיקוח וללא טכס פור' מאל, אך נישואין אלה יהיו כשרים, כיוון שהדין היהודי אינו רואה בנישואין כאלה פגיעה בסדר הציבורי. לפיכך מחובתי לבצע את החוק הקיים ולהוציא צו המכיר בנישור אי הווג הצעיר."

ד"ר בר, שראה במורת רוח גלויה את עצם הופעתו של הדסאי, הכבש השחור, של עדת הרבנים, דירבן את ויינברג בלחישות ייעוץ, בהן ניסו השניים להוכיח את אי' כשרות נשואי הווג תוך הסתמכות על בו' רותו של הדסאי בעניני נישואין. שאל ויינ' ברג: "הנכון שאין לך רשיון מסעם הרב' נות' ג' הדסאי: "אין לי צורך ברשיון, אני יוחר גדול ממנה". אחר גולל לפני השופט, תוך הסתמכות על ספר רבני ישראל, אותו החזיק בידיו, את פרשת לימודיו בשיבת לומזיה והסמכתו עלידי גאוני דורו.

"אין צורך ברב!" אולם בהשמיע הדסאי את דבריו, עורר את יצרו ההיתולי של ד"ר בר, שעיזה את פניו מיל הרב, כאילו אמר: זה בא ללמזני תורה. אמר הרב הדסאי, שתחילה גילה מידה רבה של התאפקות מול העויותיו של יועץ משרד הדתות: אם מוכיחה האשה שוידויה על בגידתה בבעלה עם האדם — רוצה היא לה' נשא לא היה אלא אמתלה — מותרים נשוי' איה. הוא סיבך בכך את התקנה, וזכה להע' חיית לעג נוספת מד"ר בר והתפרץ. צעק הרב הישיש אל השופט: "הוא מבזה או' תי'!" שאל ויינברג שאלה בטוחה: "הנכון הוא שמה שרב אחד אוסר השני לא יתיר?" תשובת הדסאי: רק אם איננו גדול ממנו. אחר הודה הרב שלא שאל את הווג אם היה נשוי אי'פעם, אלא רק אם הוא פנוי עתה, גרם סיפוק רב לווג היועצים שסברו שהוכיחו בכך שהדסאי איננו בריסמכא, ול' פויכך נשואין העורכים על ידו אינם כשרים. הדבר עורר אף את השופט כהן, ששאל את הדסאי: "הנכון שתפקידו של הרב לפקח על הנישואין?"

קם גנור, מתח את גלימתו השחורה, הודיע בקולו בעל הרי"ש הלשונית: "לא לפקח, לרב בכלל אין כל תפקיד בנשואין, הוא מו' מן להיות נוכח בטכס. זה רק מנהג, ללא כל תוקף חוקי מחייב". איתגובתם של היוע' צים שיכנעה יותר מדבריו של גנור. אמר צעיר שספג נחת בשררה השנייה של ספסלי האולם: "טוב לדעת, לחתונה שלי אפילו לא אומין אותו."

"חיות עם מישהו אחר?" אל הויר עצים נתוספה עתה דמות שחורה, החל ממג' בעתה חסרת השוליים ועד לשרוך נעליה, כולל זקן פחם ארוך ומסולסל. אחר שהדסאי ובר הודיעו זה לזה, בקולי קולות, ש"הם מכירים זה את זה", נתפס דוכן העדים על' ידי הדמות השחורה שהודיעה ששמה הרב מנחם ציוני, שהוסמך עלידי הרב הרצוג ונתמנה עלידי הרבנות הראשית ל' מו' כיר קבוע של בית'הדין הרבני. (2) חבר בית'הדין הרבני (שגור על אביגיל לא להג' שא לגבר בו רצתה), (3) רב ממונה על

ד"ר סנטור (ימין) מקבל את תמונת איינשטיין מפרופסור וכסדר נמאסו עד מות

אביגיל, מיכאל וגנור יצאו מנצחים. בית' המשפט הצהיר שנישואיהם קיימים. כשהתפור הקהל, הושלך איום אל חלל מסדרון בית'המשפט: שני צודים השמיעו אותו ברסט. תקוותיהם היו שונות. אמרה צעירה ברדתה במדרגות: "אולי אוכל להת' חתן מחר, בלי כל הטכסים!" גבר בחלוק שחור הצמיד את הכיפה לראשו, שאל בוד' גה: "ומה יהיה עלינו?"

שכונה באיזור תל-אביב-יפו. אחר הצדיק ציוני את גזירת הרבנות: "אצלנו שואלים כמה פעמים: חיות עם מי' שהו אחר?" והבטיח שמתוך דברי אביגיל הסיקה הרבנות שהיא קיימה יחסים מיניים עם מיכאל יובל. אישר ציוני בקור מרותי: אחר שבית'הדין הרבני גזר גזירות, לא יוכל איש להתירן, העלה בכך שחק מריד על שפתי מספר צעירים ועורר את חמת הדסאי

הווי

מלכת המים כפול שתיים

לפני שנתיים ביצבץ רעיון גאוני בלבם של בעלי השבועון לאשה. מדוע לא יקבלו הם תחת כנפיהם את בחירתה של מלכת-יופי ישראלית? כבר כעבור כמה ימים היה ברור להם, ולכל חבריהם למקצוע — כי פתחו מכרה של זהב. כמה אלפי סרטים הוליוודיים, בתוספת שאר השינויים הנפשיים שחלו בלב בנות הארץ מאז המלחמה, הכשירו את הקרקע למפעל כזה. העיתון, שתפוצתו עד אז לא היתה מזהירה כל כך, עלה בהרבה. עניין הבחירה השנתית של המלכה הפך נושא עי' קרי בו, האפיל על כל נושא אחר.

ישוב עורכי השבועון קולנוע. תהו-מה יכולים הם לעשות כדי לפתוח מכרה זהב דומה. מצאו הם המצאה משלהם: מלכת מים. בטקס נאה הופיעה שורה של יפהיות בבגדי ים, נבחרה מלכת המים של ישראל.

עורכי לאשה לא ראו את הדבר בעין יפה. בחירת מלכות היא, אחרי ככלות הכל, עניין השייך לשבועונים. השנה יצאו להתקפה גי' דית: שבועון לאשה בחר גם הוא במלכת מים, בנשף של עולי עיראק. יפהפיה בבגד ים עזנה את סרט לאשה, זכתה לנושיקה מצלצלת מפי צלצא בנימין ששון, חבר הכנסת הספרדי הציוני-כללי.

הארץ

תביעות המוניות בימה של בתיים (הארץ)

יחזקאל אגמן, תל-אביב
חיידקים או מוות!

דמויות במרחב: עורך הדין שהצית את פאריזינה

המחלה תקפה באמצע הלילה

שעה שלמה לפני התחלת המשפט צבאו הסקרנים על דלתות בית המשפט העליון בקהיר, בו נערך המשפט הצבאי נגד מארגני פרעות השבת השחורה. כמה דקות לפני השע נפתחו הדלתות והקהל נדחק לאולט. אותה שעה הוכנסו אל תא הנאשמים המסורג כמה גברים לבושים חליפות אלגנטיות ומלווים שוטרי משמר.

השוטטים קמו על רגליהם, הקהל עזב את האולם, התפור לבתיו. לכאורה נסתימה פרשת אחמד חוסיין. אך למעשה היה הסיום עדיין רחוק מאד. יותר מאשר בזמן המשפט, הפך אחמד חוסיין נושא כל שיחות היום בערי מצרים ובכפריה העניים.

מדוע? מה היה באותו אדם בן ה-42, בעל הקומה הבינונית, השיער השחור והי

חמישה חברי המפלגה הסוציאליסטית המצרית בתא הנאשמים

קהיר עולה באש —

עניינם הבערות, שריתק תשומת לב כוזב? מה היה עברו של ראש המפלגה הסוציאליסטית שנשנה ל-18 חודשי מאסר? על זאת כתב צבי שש, סופר "העולם הזה":

יום אחד בשנת 1936 הופתעו המצרים לקרוא בעתון גיהם כי המרשל באלבו האטלקי, מושל לוב שעשה במצרים, קיבל לראיון של ארבע שעות עורך-דין מצרי בשם אחמד חוסיין. כעבור כמה חודשים שוב הופתעו קוראי העתונות המצרית. הפעם היה זה שר התעמולה הנאצי, ד"ר יוסף גבלס, שביקר במצרים והקדיש כמה שעות לאותו אחמד חוסיין.

מי היה איש זה, אשר ללא כל תואר או מעמד רשמי, אשר רוב בני ארצו לא שמעו אפילו את שמו, שזכה לכבוד כפול וכה רב?

השאלה הכריזתית וחפשיית תשובה מדויקת. אמנם ידעתי כי אחמד חוסיין, לאחר כשלונו כעורך-דין (למרות היותו צעיר ביותר), פנה לפוליטיקה, יסד מפלגה בשם "מיסר אל-פתאח" (מצרים הצעירה), יעתי גם על שבועון באותו שם שהוא ערך וגם היותו פאשיסט לא היה סוד. נסיתי להתקשר עם חוסיין בצורה הפשוטה והקלה ביותר: הטלפון. אך מיד הוברר לי כי איזו המנהיג עונה לאנשים שאינו מכיר אותם. היה עלי למצוא "קשר". חפשייתי ומצאתי. הקשר: באשא וקן עבד אליכאוף מדכור, בעל כליבי עצום ברובע מומקי המכחרי של קהיר, כולו אכול שאיפות פוליטיות. הכרתי את הבאשא מקודם ועתה גיליתי כי הוא אשר תמך תמיכה כספית באחמד חוסיין.

יום אחד, אחר הצהריים, הוכנסתי יארמון קסר אל-דובארה (ארמון אמיתי, אם כי מיושן במקצת); מתנת מדכור באשא ששימש מרכז מיסר אל-פתאח. היתה זאת פעם ראשונה בקריירה העתונאית שלי שנזדמן לי להיות מלחם שני בני-ענק שחורים שבחנו אותי כאילו הייתי הבריון הגדול ביותר בעולם.

לפני שיכולתי לקבל את זכות הכניסה לשמייה-האשר של המנהיג, היה עלי לעבור גיהנום קטן, בראשו עמד פתחי רדואן, סגן-מנהיג והדמות העומדת מאחורי אחמד חוסיין. הוא רצה לדעת כל דבר אודותי ואודות ביקורי. עוד אנו מרברים צלצל פעמו הטלפון על שולחנו של רדואן. הוא הרים את השפופרת ובמקום "האללו" המקובל. השמיע: "הוד למצרים!" מאותה רגע לא יכול היה להשאר כל ספק — הייתי במערת הכבוצה הפאנאטית ביותר במצרים. נותר רק לעמוד על יציב מנהיג ולברר עד היכן הם מוכנים ללכת בהגשמת מטרתיהם.

"אני אכניס דם לעורקים!"

כעבור עשר דקות של חקירה הוכנסתי לחדר המנהיג. מבלי להושיט יד, חיך אחמד חוסיין חיוך רחב שחשף

את שיניו הצהובות. "מדכור באשא ביקש ממני לקבל אותך, למרות היותך יהודי", הוא פתח. "ואתה בודאי יודע שאני מחבב יהודים. להיפך — אני שונא אותם!" והוא המשיך לצטט פרק שלם ממיון קמפף על "הבחילה הנפשית אשר יהודים מעוררים בך, למרות שאני עצמי שמי". "כאן במצרים יש ליהודים השפעה עצומה ברוב השטח חים — גם בעיתונים המופיעים בשפות זרות המתארים אותי כמפלצת. הרפילומטים הזרים קוראים את זה וזה מזכש את דעתם נגדי. אבל חכה עד שאגיע לשלטון!" לא יכולתי להתאפק מלשאל: "אבל כיצד אתה חושב להגיע לשלטון?"

"כיצד? האמצעים לא חשובים. אני אגיע לשם ויהי מה! אני אכניס מעט דם לעורקי בני הארץ הזאת, חסרי-הדם. לא יעצרני דבר, הפיהרר והדוכזה הראו מה יכול לעשות כוח הרצון — אני כמוהם. נולדתי למש" פחה עניינה, הנוער נמשך אלי, אני אטרה את הארץ מההינדובורגים והוויטוריו עמנואלים שלנו. נמאס לי לראות בוגדים מנצלים את הפלאח ומיכרים את הארץ ליהודים ולזרים. אני אשימד אותם — אתה עוד תראה! אני גם אשימד אותך — לא מפני שאתה איש רע. אלא מפני שאתה שייך לגזע שאני שונא."

משום מה לא יכולתי להעריך את כוונתו. "שמע נא, אחמד חוסיין! אני חושב שאתה בלופר גדול. אתה יודע טוב מאד שלא תעזי להרים אצבע נגד בית המלוכה כי אז ישמיד אותך תוך דקה אחת — למרות שהוא עכשיו עוזר לך."

יכולתי לראות שעכשיו התחיל חוסיין שונא אותי גם בזכות עצמי ולא רק מפני היותי יהודי. הוא לא אהב, כנראה, לראות שסוד קשרו עם בית המלוכה אינו כלל סוד. "מה זה אומר?" הוא התרעם, "עזיזי אל-מסרי באשא (אפיטרופוס של פארוק טרם התבגרותו) הוא ידידי האישי. עלי מאהר גם כן ידידי. מה בכך אם הם עוזרים לו? הרי אני נלחם נגד הופה, האיבי הגדול ביותר של האומה המצרית. זוהי מלחמה עד הסוף. אני לא אסבול את זה, אעשה את מצרים מעצמה גדולה, עשירה, חזקה. אני אמחוק את הדימוקרטיה המדומה הזאת. כש-92% מהתושבים אינם יודעים קרוא וכתוב אין לי כל צורך בדימוקרטיה — דרושה יד חזקה."

חומר מנהיג, נשמת משרת

התיאור הטוב ביותר של אחמד חוסיין ניתן על-ידי אישיות פוליטית מצרית, שהגדירה אותו כ"איש העשוי מחומר של מנהיג ובעל נשמת משרת" הזקוק תמידית לכסף. לשתייה, משחקי פוקר וששיבש. אתמול היה משרת עזיז אל-מסרי, למחרת עשה את מלאכת איגוד המוסלמים הצעירים. כוחו שפעם היה רב הלך ונדלדל. אחרי פשיטת רגל היטלר ומוסוליני הפך את עורו (החיצוני), קרא למפלגתו סוציאליסטית — אך איש לא האמין לו. רק גורם אחד מציל אותו מסימיון — פארוק. כי לפארוק נוח להחזיק משרת כמו אחמד חוסיין. כשנתבקש שיעיר לעזאזל בשל פורענויות השבת השחורה, נמצא חוסיין.

גם בעד האשמות הכבדות ביותר, בהן נמצא חייב, לא נידון המנהיג למות — הוא רק קיבל שנה וחצי מאסר. כי מחר נכונו לו תפקידים אחרים בשרות מלך

המנהיג אחמד חוסיין

— אן נרו שייק ששיבש

מצרים והסודאן. לא תהיה גם שום הפיעה אם, בעתיד הקרוב, יודע על תזונה לאסירים לכבוד יום הולדת הוד מלכותו או לכבוד מאורע חשוב אחר — ובין הניחונים יהיה גם אחמד חוסיין, המנהיג בעל נשמת המשרת.

על ספסל העדים ישבו שוטרים, פקידים, כתריסר עובדי אורה ושני שרי ממשלה לשעבר שהובאו להעיד כי ראו את חוסיין וחמישה מראשי מפלגתו משתתפים בארץ פן פעיל בארגון הפרעות. בין השאר נזכר כי חוסיין הסית את הקהל על-ידי צפירות ארוכות ו"צהלות" בצופר מכוננית, עודד אותו להצית, בין השאר, את המעודה המפורסמת, פאריזינה, אשר ברובע העשירים. ביום הראשון של המשפט, אשר בו הושמע לראשונה כתב ההאשמה ותביעת הממשלה לפסק-דין מוות, נקט אחמד חוסיין בעמדה תמוהה: כיצד יכול להיות שהיטלר טובב ברחובות העיר כאשר כל אחד יודע שהיה חולה אותו זמן? הרי אפילו העתונים פרסמו, משר שלושה ימים רצופים, הודעות על מחלתו המאלצת אותו לשכב במיטה.

"זה ניתן לבירור", הודיע השופט ואחמד חוסיין שתק.

למחרת הופיע סניגורו והודיע: אחמד חוסיין לא יכול להופיע בפני בית המשפט; באמצע הלילה תקפה אותו שוב אותה מחלה ורופא שנקרא אליו בבית-הסירה הורה לו לנחם במיטה. נוסף לזאת אין הוא חושב בכלל כי בית-המשפט מוסמך לדון אותו. הוא דורש העברה לבית משפט אחר. וכדי להראות כי התכוון לדבריו בכל הרצינות, הודיע כי החל בשכיבת רעב עד אשר דבריו יתקבלו.

מאותו יום נמשך המשפט בהעדרו של הנאשם הראשי.

מה יהיה פסק הדין?

בהגיע יום המשפט האחרון נראה כי הוכחה ללא כל ספק אשמתו של חוסיין וחבריו. קהל הסקרנים היה מעוניין רק לדעת מה יהיה פסק-הדין. בהגיע שעת הצהריים, ובית-המשפט אחוז במתיחות שלפני הסוף, קם אחד הנאשמים והשמיע כמה פרקי קוראן. אתר כך הוא ניגש לקידות ולהשתחויות של תפילת הצהריים. היה זה סולימן זכארי, אחד מסגני חוסיין, שעזב את עבודתו כעורך-דין וקיבל על עצמו את עריכת אל-אשתראכיה, שבועון המפלגה — תמורת משכורת של 30 לירות מצריות לחודש.

עשר דקות אחרי כן גמר בית-המשפט: בשל העוונות אשר נמצא אשם בהם, נידון אחמד חוסיין לשכונה עשר חודשים מאסר. חבריו לאשמה כוּבוו כל אחד בכמה חודשים אף הם.

אחרי שהיצור־הילד ברח, היתה לרומי הרגשה מוזרה בקיבה. מה קרה לה ? לפתע נזכרה — מאז התפוצצה (מתי זה היה ?) לא אכלה דבר. געגועים נוראים למנה של דג פילה ולכוס גזוז תקפוח.

מונו, שם לחץ סטון את ידי כולם. הכריז בשמחה ובאנגלית: "קבוצתכם הקרא על שמי, אם תצטרפו מה — הכתובת, זה אני!" מנהלי הקבוצה קפצו על ההצעה, רקמו על תריסר התולצות החזקות שהגיעו מיד את שם האבא החדש, ד. סטון, בצירוף תוספת ידיוותית בסוגריים, עיבור שמו לעברית, ד. אבן.

התלבושת החדשה המריצה את הנערים אימונים ולמשחקים, דחפה את הקבוצה להישג מפואר: מקום ראשון בליגה כבר בשנתה הראשונה (1950) וחלל ריק בעמודית ההפסדים בסבלת הסיכום לליגה. הפרס: 18 זוגות נעלי כדורגל חדשות שהגיעו בחמילת דואר מארצות-הברית על שם קבוצת מכבי אבן רחובות.

למרות הצטיינותה הרבה של מכבי אבן רחובות במשחקי הליגה לקחה הקבוצה גם השנה, כבדומות, בחוסר מזל במשחקי גביע. אחר הפסד 1:0 קבוצת הנוער של מכבי פתחתה במפעל לוי חששו בני מכבי אבן רחובות להפסדים נוספים. כי למרות שהם סומכים על שני עמודי התווך של קבוצתם: יעקב קאופמן ומנחם ליבוב, בני אופים העובד דים במאפיות אבותיהם ומציעים בזכות הל חם שהם אוכלים ואופים את הקבוצה להי שגים מצוינים, אין בני מכבי אבן יכולים להתעלם מן העובדה שטובי שחקני הקבוצה גיוסו השנה לצבא, גרמו בכך להחלשה רבה של קבוצתם.

שחיה

מכתב פותח עיניים

השחינים לא ראו סיכויים לעצמם לנסיעה להסניק. אך הם קיוו שלכך הפחות יסיקו מאמניהם תועלת מן האולימפיאדה, ירכשו את שיטות האמון החדשות. בישיבת המליאה של התאחדות השחייה, שמחצית חבריה שיי כח למכבי ומחציתה השנייה להפועל הוחלט על שיגור ארבעה מאמנים לפי שיטת הפיפטי פיסטי הנודעת: שני מאמנים מכביים ושני מאמנים מפועלים.

נראה היה שהכל יהיה בסדר וההתאחדות תמליץ לפני הוועד האולימפי על האנשים המתאימים והוועד האולימפי מצדו יאשר את שיגור המאמנים במקום עסקנים כמקובל. בה ערך ישיבת מזכירות התאחדות השחייה הוועד לקח על צבי כתבי (הפועל) ועל ד"ר אביגדור קורן (מכבי). הפועל לא התנגד למועמדו, שהוא מרכז ענף השחייה שלו ומאמן בעל ותק. אך במכבי נמצא מתנגד לבחירת ד"ר קורן: מאמן השחייה של בית-מכבים עתיד, אלכסנדר (אייקס) וייס, שסבר שמוטב לשגר מאמן מאשר עסקן.

השבוע באו שלושה שחינים מעולקם, ישעיהו אלבאום, נחום בוך ואיתן פרויד לעזרת וייס, שיגרו מכתב תלונה על אי שליחת מאמן להסניק למרכז אגודתם. אמרו השלושה: "המכתב הקטן הזה יפתח להם את העיניים!"

כדורגל

מדוע לא בא אלי?

אוהדי מכבי תל-אביב בין 8000 הצופים במשחק הגמר על גביע ישראל במגרש היפואי של הפועל נרעדו בראותם כיצד מעניק חיים גלובינסקי, הנשיא התורני של ההתאחדות לכדורגל, את גביע הענק שלא צווחת זה זמן רב למכבי פתחת-הקוה.

התל-אביבים לא רצו להאמין עד הרגע האחרון ששייע גלור לא יצליח לפרוץ את שער המלבסים בו עמד נחום בוך שגילה יכולת איתור מפליאה וקלס את כל הכדורים שנשלחו אליו.

היו שתלו את הקולר בשיפוט הפגום, אם כי האובייקטיבי, של שופט הארץ מספר 1, סרן מקס שניידר, והיו שתלו את הקולר בתל-אביבי יוסלה מרימוביץ שהתחייב שער בטוח בעומדו לפני השער הפתחת-הקוה. אולם במנה הגרושה ביותר של רוגז זכה שחקן שלא היה על המגרש כלל, הרץ הש" מאלו של מכבי תל-אביב אלי פוקס. אי הופעתו החלישה את קבוצתו מאד וההסברים להעדרו נדנדו בין פציעה לריב פנימי עם חבריו לקבוצה. גירסה שלישית: אלי מת עתה להפוך אבא, יפסיק לשחק כדורגל.

לאחר 17 שנה. בני פתחת-הקוה התגאו בתוצאת הנצחון 0:1 (השער היחיד הובקע על-ידי הקיצוני הימני אמנון כרמלי), קיוו שהגביע החוזר לאם המושבת לאחר 17 שנה יישאר בה זמן ממושך הודות למלאי שחקני הנוער שקם לקבוצה המפורסמת בחריפות משחקת וביומנתה הקרביית. התוצאה 0:1 לא הייתה חדשה לקבוצות המתחרות. רק לפני שבועיים ניצחו הפתחת תקואים את הפועל פתחת-הקוה 0:1 ובאותו יום ניצח מכבי תל-אביב את הפועל תל-אביב 1:0. אף הוא.

חושבי חשבונות גילו תוצאה אחרת שגשג נתה אף היא שלוש פעמים משך השבועיים האחרונים. לאורו של נצחון 1:2 גברו הפועל חיפה על הפועל תל-אביב, מכבי תל-אביב על מכבי רחובות והפועל רמת-גן על מכבי חיפה.

הכתובת זה אני!

"מצויין, מצויין!", מלמל המיליונר הא- מריקאי שהתחרר ונמורה-הקוה דוד סטון, שהוונק ארצה לטקס פתיחת מכון וייצמן למדע ברחובות, בחזותו במצעד לעדשות מש" קפיו במפגן התעמלות של תלמידי בתי הספר הרחובותיים. "צריך לעשות משהו למ ען נערים אלה!" לחש המיליונר לסכנו, יהו שח חרלפ, נהגו המסור של נשיא המדינה. יהושע לא החמיץ את ההזדמנות, פנה מיד למנהלי קבוצת הכדורגל הרחובותית אשר בחרה בקבוצת הנוער שהחלה בקריירה הס- פורטאית שלה ברדיפה אחר גרב ממולאת סמרטוטים בתחרויות בינשכונתיות. התוצאה: תריסר חברי הקבוצה הצעירים הובאו בקא- דילק המפואר של הנשיא לחזילה שליד אר-

רונים ירדה ממשקלה. מסקנה יותר משמחת: כמלכת יופי החליטה להשתמש, לראשונה בחייה, בקוסמטיקה. התכשיר: שפתון בעל גוון ארגמני.

הרץ המרכזי הבולם של בית-ד תל-אביב, **יעקב גמבש** המשופע והנמרץ (כדורגלן שני במשפחה: אחיו יצחק גמבש) נטש את קבוצתו, עבר מסיבות משפחתיות למכבי רמת-גן. הסיבות המשפחתיות: נישואיו שחיי- בוהו למצוא חדר, שסופק על ידי מכבי רמת- גן תמורת הצטרפותו לקבוצה.

בקבל **קלרק גייבל** את עתונאי פריס, בה הוא שוהה זה שבועות מספר לרגל הסר- טח סרט חדש, לא היה במצב-רוח מרימם. סיי בת רוגזו: כותרות עתונות שהודיעו על גירושיו מאשתו הרביעית והוסיפו בשמו של השחקן בן 51: "אני הופך זקן מדי לאה- בה." הודיע גייבל: "מעולם לא אמרתי זאת. אנשא בחמישית, אם תופיע הנערה הנכונה! מלבד זאת גילה כוכב הקולנוע שמעולם לא קרא אפילו אחד מרבות מכתבי ההערכה המגיעים אליו, גילוי נוסף: החלטתו לפרוש בעוד שנה וחצי, עת יתום חווה בן שבע ה- שנים עם מ. ג. מ. ולגשת להפקת סרטים עצמאית אחר 24 שנות עבודה בהוליווד בהן הופיע 50 סרטים.

חודש אחר שמלאו לו 80 שנה הסכים ה- פילוסוף הבריטי **ברטרנד ראסל** לתת גט לאשתו השלישית, **פטרישיה**. מלבד זה הביע הפילוסוף בעל פרס הנובל דעה עגומה למדי על עתיד האנושות, אך הצטדק כי דעתו על עתיד העולם תלויה, בסופו של דבר, בצ- בע המשקפים אותם הוא לובש. דעתו טובה שעה שצבע המשקפיים (לדייק: מסגרותיהם) בהיר ולהיפך.

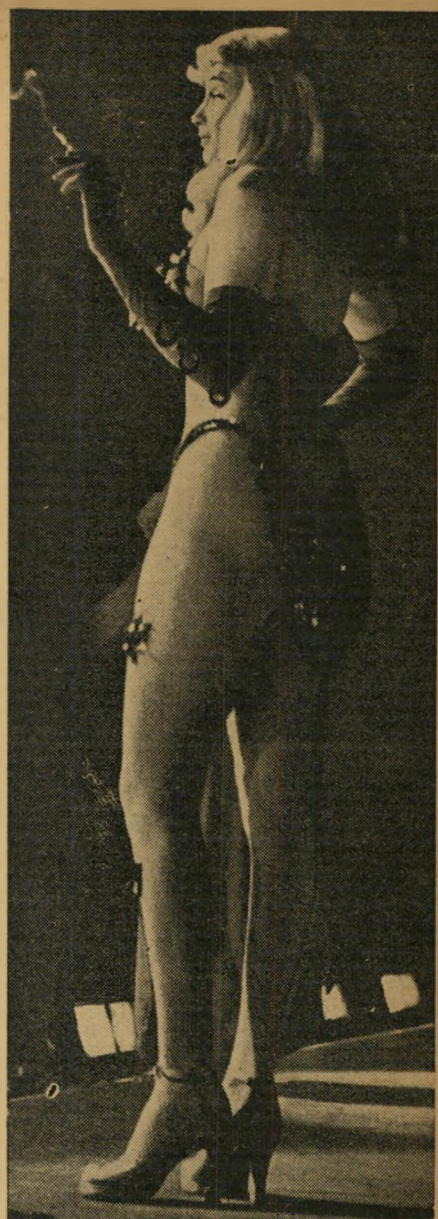
נפמ, מתים ותנור שמש

המאמנים נוקמות היסטוריות גילו השבוע הוכחה נוספת לאמונתם. מנהל האוצר דוד **הורוביץ** שהתפטר ממשרתו אחר כשלונו בקבלת אשראי לדלק בבריטניה, קשור בדלק משחך לידותו כבנו של **זיגמונד הורוביץ**, בעל מעיינות נפט בדרוהוביץ שבמזרח פולין.

בכר **אברהם שמואל יוריס**, עתונאי, איש דבר, את אחד מידידיו איחל לו "מאה עשרים שנה וחודשיים". לשאלת המבורך ל- סיבת החודשיים הנוספים הסביר יוריס: "מה אתה חושב? אני לא רוצה שתמות מוחת פתאומי!"

ברשמי ביקורו בארצות-הברית שראש עיריית ירושלים **שלמה זלמן שרגא**, פרסם בהצופה הזכיר בין שאר שאלות התם שונאל בימי מסעו שאלת אמריקאי אחד. שאל האמריקאי התמים: באם יקום **ישו מנצרת** לתחייה, האם לא ייהרג אותו הרי הודים שנית מתוך נקמה על מה שעוללו להם הנוצרים משך קרוב אלפיים שנה? תשרי בת שרגא: הרוב בישראל הוא נגד עונש מוות.

ראש ממשלת הודו, **ג'וואהרלל נהרו**, סעד את סעודתו הראשונה שבושלה על-ידי חום השמש בתנור הליותרמי. התנור: ראי קמור הגבוה מטר ורבע, והעשוי אלומיניום, המרכז את קרני השמש על זוכית מאחורי הסיר שצריך להיחם.

גיפסי רוז לי, נערת שעשועים השרת בנדים עד למינימום

א נ ש י מ

נשים, גברים ומשקפיים

גיפסי רוז לי, נערת השעשועים בעלת הגיל הבלתי-ברור (ההשערה המתקבלת על הדעת ביותר: 40) חזרה להוליווד אחר סדרת הופעות בגדול תיאטראות ניו-יורק (2,500 מקומות) תמורת 10 אלפים דולר לשבוע. גיפסי שמקצועה הוא הפשטנות — השרת בגדים עד למינימום ולהשאר לבושה בכל זאת — לא תמחה במיוחד על הערת-העט שנוספה לכרטיס ההזמנה לנשפיתתה הרא- שונה בהוליווד. הערת-העט: "הלבוש, כר- צונג — אבל חובה".

שחקנית הבימה **עדה טל** חדלה מאחד מעיסוקיה החביבים: אכילת עוגות. הסברה: היא הגיעה למסקנה כי עליה להתפטר ממעי העיוור, אך רופאה סבר אחרת, הודיעה כי סילוק המעי היעדר שוב אינו מודוני. הפש- רה: אי-אכילת עוגות.

שעה שיגבור הבימה ופר גינט **שמעון פינקל** (העולם הזה 762) שכב חדלה במי- טתו כתוצאה ממאמץ-יתר על רגל נקועה בע- רב הצגת הבכורה התנחם בזר פרחים שהגיע אליו. כתובת הזר המעודדת: "תודה רבה בעד פר פינט — מאת נערה".

בהופיע זמרת העם **נעמי בת-רחל**, בת החזן הבלווית והכולת העיניים המקפידה לענוג עגילים, כמושב עולים השמיעה צורר שירים באדיש. אחר הופעתה הוקפה קבוצת מאוינים שהתערבו ביניהם על ארץ מוצאה של בת-רחל, ביקשו לברר את האמת. יוצאי רומניה הסיפחו את הזמרת לארצם נתאכזבו במידה שווה לזאת של יוצאי ליטא ופולין. ארץ מוצאה של בת-רחל היא ארגנטינה ממנה עלתה ארצה בגיל אחת (ואליה היא מתעתדת לצאת החדש למסע הופעות אחר סיורי-זמר בארצות-הברית).

אורה ורד, מלכת היופי השלישית ובת השמש בית-הספר שהתעתדה לפני המלכתה להפוך זמרת עם תחת הדרכתם של **אברהם מינדלין** ו**נחום נרדי**, הגיעה למסקנה מעציבה: מרוב התרגשות בשבועיים הא- חודש

פרסי ספרים

בין פותרי תשבץ 114: יונתן גולדפרב, תל-אביב, רחוב אלולוויוב. "מגורים", בלוק 3, מרכז דן, ט. 231913, צה"ל, ד. 444; יצחק יגר, חיפה, ת. ד. 1070.

בין פותרי תשבץ 115: דליה אריאל, חיפה, ת. ד. 1409; שרה לבנאי, תל-אביב, הס 6, אהרן קדוש, ירושלים, יוסף בן- מתתיהו 8.

בין פותרי תשבץ 116: רבקה בלסקי, תל-אביב, ישראל גיאריה 5; עליזה יצחקי, פתח תקוה, בריכוכבא 23; יהודה שפירא, פתח-תקוה, מוסד עלייה. **בין פותרי תשבץ 117:** אריה לצמץ, חיפה, ת. ד. 304; תלמה פוגל, תל-אביב, בן-יהודה 114; דינה רובין, צה"ל.

H ⁹	W ⁸	X ⁷	U ⁶		K ⁵	T ⁴	H ³	V ²	Q ¹	E ¹
T	B	C ¹⁵		P ¹²	B	Z	U ¹¹	X	B	P ¹⁰
U	H ¹⁷		Z	B	K	F	B	U ¹⁵		M ¹⁴
	G	E ²¹	B	P ²⁰		F	B	P ¹⁹	H ¹⁸	
F ²⁶		K	P ²⁵		A	U ²⁴	G	C	W ²³	S ²²
A	V ³¹	G	C	B ³⁰		C	B ²⁹		K	G ²⁸
G	C ³⁶		G	D ³⁵		Z	P	C ³⁴	B ³³	H ³²
H		A ⁴⁰	P ³⁹	L	H	A ³⁸		D	C ³⁷	A
	H ⁴⁴	G	O	D ⁴³		F	G	H	T ⁴¹	
Z ⁵⁰	M ⁴⁹		A	W	H ⁴⁸	K	A	D ⁴⁶		W ⁴⁵
P	G	M ⁵⁴		Z	B	E	C ⁵³		P	G ⁵²
L	P	H ⁵⁷		U	Z ⁵⁶		C	G	C	W ⁵⁵

ערבץ 120

תר את הפתרון המלא, אשר אותו יש להמציא למערכת כרגיל (עם ציון על המעטפה: ערבץ 120). יפתור הקורא את הערבץ לפי הדוגמאות הבאות: מספר 1, מאוון: שכטר, מספר 4, מאוון: עד, מספר 6, מאוון: מסגר, מספר 4, מאוון: ענק.

השבוע מגיש העולם הזה קוראיו תשבץ מסוג חדש: ערבץ (תשבץ ערבויה). כלליו יעניינו כל אלה שיש להם חילשה לפיענוח כהבות סתר. הכל- לים: כל אות לאטינית בתשבץ זה שווה לאות עברית מסוימת. התלפת כל 22 האותיות תיתן לפר-

תחרות הכותרות

(ראה עמוד 16)

כששמע דוש על המחסור בד- לק, החל מוחו הגאוני לעבוד ב- מלוא הקיטור. הוא המציא ששה פתרונות העשויים לפתור את כל הבעייה במחירי. אולם הוא הת- קשה לתת להם את הכותרות ה- מתאימות.

ידידיו של דוש מוזמנים להמ- ציא את שש הכותרות, כידי ה- הומור הטובה עליהם. בעלי שש הכותרות הטובות ביותר (בעיני דוש) יזכו בפרסי ספרים. את ה- כותרות יש להמציא למערכת העולם הזה (ת. ד. 136, תל-אביב) עד יום 25.6.52. נא לציין על ה- מעטפה: "תחרות הכותרות".

(ראה דברי העורך, עמוד 2)

מאות צעירים וצעירות פנו אל המערכת, ביקשו לטול לידה את הימיה ולארנן "חוגי רעים של העולם הזה", משאלותיהם, שאיפותיהם, הרקע האישי והגיל של הפונים היו שונים ומשונים. בקרוב תכנס המערכת התייעצות ראשונה של יוזמים, כדי להניח יסודות לפעולה. כדי לשים לפני התייעצות זו חומר עובדתי ברור, מתבקשים בזה כל החברים המתעניינים בהקמת חוגי הרעים להמציא למערכת תשובות מפורטות לשאלות הבאות, לפי סדרן, בתוספת הערותיהם והצעותיהם, אם ישנן כאלה.

- (1) **השם המלא, הכתובת, הגיל, מקום הלידה, תאריך העלייה לארץ.**
- (2) **מקצוע ההורים.**
- (3) **השכלה ומקצוע.**
- (4) **האם אתה ממשיך לדמוד, ומה?**
- (5) **האם היית בתנועת נוער?**
- (6) **האם שרת בצבא? האם היית חייל קרבי? ציין פרטים.**
- (7) **אם לא שרת עדיין, מתי עזיך להתגייס?**
- (8) **האם היית חבר ארגון מחתרת, ואיזה?**
- (9) **איזה תפקידים הנחגתיים מילאת בתנועת נוער, במחתרת ובצבא?**
- (10) **מה אתה שואף להיות בחיים מבחינה חברתית ומקצועית?**
- (11) **האם אתה חי עם ההורים?**
- (12) **כמה אחים ואחיות יש לך?**
- (13) **איזו שפה מדברים בביתך?**
- (14) **באלה שפות אתה שולט (דיבור, קריאה וכתביה)?**
- (15) **האם אתה עוסק בספורט?**
- (16) **באיזה ענף? באיזו אגודה?**
- (17) **איזה ענף ספורט אתה מחנב במיוחד?**
- (18) **האם אתה שייך לחברה קבועה שאתה מבלה בקרבה?**
- (19) **על איזה בסיס מאורגנת חברה זו? האם היא מעורבת?**
- (20) **האם יש לך חבר קבוע (או חברה קבועה)?**
- (21) **האם אתה מתידד בנלק עם בני המין השני?**
- (22) **האם אתה מסוגל להנהיג חברה?**
- (23) **האם אתה אוהב לדבר בציבור?**
- (24) **האם אתה מנגן באיזה כלי?**
- (25) **כמה פעמים בשנה אתה מבקר בקולנוע? עם מי?**
- (26) **כמה פעמים בשנה אתה מבקר בתיאטרון?**
- (27) **האם אתה מבקר בקונצרטים?**
- (28) **האם אתה מבקר קבועות בתיאטרון?**
- (29) **האם אתה רוקד ריקודים סדוגיים, ריקודי עם, ומה אתה מעדיף?**
- (30) **האם יש לך חובי לשעות הפנאי, כגון אופס בולים, וכדומה?**
- (31) **האם אתה משחק שחמט?**
- (32) **האם אתה נוטה למשחק קרפים?**
- (33) **האם אתה מכיר את הארץ היטב?**
- (34) **האם אתה מוכן להשתתף קבועות במסעות ובמחנות?**
- (35) **האם אתה מוכן להשתתף בסיודים המצריכים מאמץ גופני?**
- (36) **האם יש לך בליריכב?**
- (37) **האם אתה רוכב על אופניים?**
- (38) **האם אתה מתעניין במיוחד באחד הנושאים הבאים: פוליטיקה, עתונות, התישבות, ספרות, מוסיקה, תיאטרון, קולנוע, ציור?**
- (39) **האם יש נושא מיוחד שאתה אוהב לשוחח עיניו?**
- (40) **איזה עתונים אתה קורא קבועות?**
- (41) **האם אתה שייך לאיזו מפלגה? ודאיו?**
- (42) **האם אתה נוטה לאיזו מפלגה, לאיזו?**
- (43) **האם אתה מבקר באספות פוליטיות?**
- (44) **מה יחסך להתישבות העובדת?**
- (45) **האם היית פעם חבר בהכשרה?**
- (46) **האם אתה אוהב את החיים העירוניים?**
- (47) **מה יחסך לעולים החדשים?**
- (48) **האם אתה נוטה להתידד עם בני עדה אחרת?**
- (49) **מה יחסך לערבים?**
- (50) **מה יחסך לצבא?**
- (51) **מה יחסך למלחמה?**
- (52) **האם אתה נוטה לאחד הגושים הבינלאומיים?**
- (53) **האם אתה בלתימפלגתי באופן עקרוני, ואם כן — האם מפני שאינך מוצא את מקומך במפלגות הקיימות?**
- (54) **האם אתה חושב שיש תוכן לחיך?**
- (55) **האם אתה חושב שנטיעה לחיך היא פתרון לבעייתך?**
- (56) **האם אתה מוכן להתנדב באופן קבוע לשרות למטרות לאומיות וחברתיות?**
- (57) **האם אתה מוכן להתנדב לשרות כזה בשעות חרות מיוחדות?**
- (58) **האם אתה יכול לשלם מס חבר של 1 ל"י לחודש?**

כשאתה רושם את התשובות, אין צורך לחזור עליהן. אולם הקפד על סימון המספרים. את התשובות שלח תוך שבוע למערכת העולם הזה, ת. ד. 136, תל-אביב. ציין נא על המעטפה בבירור: "חוגי רעים".

קר לא היה שונה גם לולא היה אביה המגוח רב בתל-אביב, אלא שולח-פנינים בקאלקוט.

צרפת

מקום אחד בעולם

אחרי מאסרו של זיאק דיקל, מנהיג הקרמוניסטים הצרפתיים, הציף גל של הפגנות לערוך שביתה כללית היה רציני למדי. אולם בכל זאת עבר גל של צחוק ממרסי בדורם עד קאלי בצפון. הסיבה היתה מישחק של סיסמות שיכול היה להישחק רק במקום אחר בעולם — צרפת.

הדבר התחיל כשאלפי צעירים קומוניסטים יצאו בחשכת לילה, כיסו רבבות קירות ב"סיסמה אחת. "אמריקאים, חזרו הביתה!" ב"לילה השני יצאו שליח-מחתרת (בשכר) של חברת התעופה האמריקאית פאן-אמריקן איירווייז, הוסיפו למאות הסיסמות בפאריס פסוק שני: "באמצעות פאן-אמריקן."

בבוקר השלישי קמו מיליוני הפאריסאים, יצאו מתוהים לרחוב. הם היו בטוחים שהעניין לא נגמר. הם לא נתאכזבו. תחת הסיסמה הכפולה הופיע על הקירות בלילה פסוק שלישי, מצויר בידי שליחיה של חברת התעופה הצרפתית. הסיסמה המלאה, שבלטה לעיניים: "אמריקאים, חזרו הביתה — באמצעות פאן-אמריקן — וחזרו בבקשה במסע איירווייז!"

ארצות הברית

המלחמה על התחתונים

בעוד שעמים אחרים דאגו לסכנת המלחמה (ראה לעיל) היתה, ארץ האפשרויות הבלתי-מוגבלות" עסוקה: תנועה מהפכנית פשטה מן החוף האטלנטי עד לחוף הפאציפי, הסעירה את הנוער יותר מאשר המאורעות בברלין או ה"מחז המשתולל בקוריאה."

בעשרות אוניברסיטות פרצו אלפי סטודנטים צעירים בלילה מבתי-מגוריהם, עלו ב"המוניהם על בתי-המגורים של הסטודנטיות. החלטתם היתה נחושה: לכבוש בכל מחיר תחתונים של סטודנטיות.

תחילה התייחסו הבנות לכל העניין באהדה נסתרת. הם פתחו בעצמן את הדלתות, הציגו את תחתונותיהם במקום הבולט לעין. אולם כשהשתוללות הפכה פראית יותר ויותר, מלוח בהרס רהיטים וניפוץ שמשות, התארגנו הבנות להגנה היקפית. בקבוקים ואבנים ניטחו על ראשי תלמידי-החכמים המלחמים. גם המשטרה התערבה, אסרה מאות רבות של סטודנטים, הפעילה צינורות כיבוי כדי לצנן את להט הקרב של אנשי-המדע העתידיים.

בעיר אמהרסט יצאו הבנות להתקפת גנג אחרי שהסטודנטים כבשו את תחתונותיהן ויר"דו העירה לחוג את המאורע, התנפלו תלמידי דות על בתי-המגורים העזובים של הבנים, כבשו שלל גדול של תחתוני-גברים. הסטודנטיות של סנט-לואיס, לעומת זאת, מצאו פתרון תרבותי יותר, הזמינו את הסטודנטים ל"גושף תחתונים" מקושט בתחתוני-גבר. ה"רקדנים הטובים ביותר וכו' בפרסים: תחתונים רקומים.

רוב תושבי ארצות-הברית נהגו מכל ה"עניין, שמילא את העמודים הראשונים בעיתונים. אולם איש אחד סבר אחרת. היה זה איכר מדינת ארקאנזאס, אב ששיכל בן אחד במלחמת קוריאה ובן שני במלחמת העולם. הוא כתב מכתב לסנאטור שהוקרא בסנאט. הצעת האיכר: לשלוח את כל הסטודנטים שהשתתפו בתקפות התחתונים * לחזית קוריאה, למען יוכלו להוציא את עודף המרץ הקרבי שלהם בתנאים נוחים יותר.

אום

הצלה ושמה אטום

ב-300 השנים האחרונות גדלה אוכלוסית העולם פי חמש. מאז ראשית המאה היא גדלה ב-50%. היא מונה כיום 2.400.000.000 נפש. בשלושים השנים הקרובות היא עלולה לגדול ב-50% נוספים, להגיע ל-3.600.000.000.

כשפרסמה מזכירות אום מספרים אלה, שררה פסימיות רבה בין המומחים. מניין יימצא המזון הדרוש להאכיל רבוי טבעי זה, כשגם היום אין מחצית האוכלוסיה ב"עולם אוכלת די צרכה?"

אולם האופטימיסטים ידעו שאין כל חשש: בעזרת מלחמת העולם השלישית וכמה מאות פצצות אטומיות אפשר למנוע את ה"רביי הנורא.

* הסטודנטים בארצות-הברית זוכים לדחיית מועד גיוסם עד תום לימודיהם.

המלחמה הקרה

אלך - תשע - חמש - ארבע

אלפי הגרמנים שברחו השבוע מן האזור הסובייטי לאזור האמריקאי של מולדתם לא היו אלא ביטוי אחד לפאניקה שפשטה ברחבי העולם: הפאניקה של ערב מלחמה. אירופה, היבשת הגוססת, היתה אחוזה בהלה. סימנים קלושים לאותה בהלה הופיעו גם בעשרות ארצות אחרות, ביניהן מדינת ישראל.

אולם בארצות-הברית הופיעה הדמות הצבאית החשובה ביותר בעולם לפני הציבור, קבעה תאריך אחר לפרוץ המלחמה. עומר בראדלי, הקרוי "בראד", יור"ר ועדת ראשי המטות האמריקאיים הדומה יותר לבעל חנות כלבי, קבע: המלחמה תפרוץ, מן הסתם, ב"1954.

היסודות לניחות צבאי זה: ב-1954 יהיה לברית-המועצות מלאי די גדול של פצצות אטומיות ומספר די גדול של מפציצים ארוכי-טווח כדי להשיב מלחמה אטר מית שערה.

עד אז על סטאלין להתליט אם לנצל או לפ"סו, את הכמות העצומה של נשק שיוצר ע"י בתי-החרושת בברית-המועצות ב"1946 ו"1947. אחרי מועד זה יהיה נשק זה מיושן. שיקום התעשייה המלחמתית הסובייטית ופיוורה באזורים מרוחקים, שקשה להפציצם, יושלם עד 1954.

הציוד הקרבי של הצבא הסובייטי וצבא ארצות הדימוקרטיות העממית יובא עד אז לרמה חדישה יותר.

עקב הגברת כוח הייצור של תעשייתת תר"כל ברית-המועצות לרכוש עד אז בשוק ה"בינלאומי את מלאי חומרי הגלם הדרושים כדי לקיים את צבאה משך מלחמה ארוכה. מסקנת ההנלה: עד אז על ארצות-הברית להיות מוכנה למלחמה, למען לא תיפיל בנוק-אוס בסיבוב הראשון.

רומניה

סופה של מס' 1

תחילה נפוצה שמועה: בנה של חברת הפוליטיביוורו אנה פאוקר, קצין בצבא הרר"מני, נתפס בקלקלתו. הוא מכר מגפיים ומע"לים צבאיים, שהוחסנו למקרה מלחמה. אך בגלל מצבו המשפחתי לא נשלח למאסר ע"לם או לתא המוות.

אחר כך בא סימן שני: אשה בעלת שערות קצרות כשערות גבר וסנטר בולט נראתה במכונית שחורה גדולה ברחובות בודפשט. ללא משמר וליחוי "אנה פאוקר!" מילמלו העובדים ושבבים בתמהילן.

לבסוף בא האישור הרשמי: שרת-החוף אנה פאוקר לא נבחרה מחדש למוכירות המפ"לגה הקומוניסטית ולפוליטיביוורו. שני שרים אחרים, קרובים לה, פוטרו אף הם עקב "סטי"ייה ימיות."

גם הדג האחרון. קירא העתונים ב"רומניה לא שאלו הרבה שאלות על גורלה העתידי של המנהיגה שהיתה האשה מס' 1 של העולם הקומוניסטי. הם תארו לעצמם את ההמשך: הרחקה הדרגתית מכל המשרות, מתן אפשרות אחרונה לחרטה ותשובה, סילוק סופי במשפט פומבי או בשקט.

השלב הראשון: מחיקת שמה של אנה פאוקר מספר הביוגרפיות של האישים הרר"מניים. אתו נעלם סעיף מעניין:

אנה פאוקר, ילידת 1894, חברת המפלגה ה"קומוניסטית משנת 1921; הצטרפה למחתרת, נאסרה כמה פעמים והוגלתה;

הועסקה ע"י סוכנות מסחרית קומוניסטית, שהתה כמה שנים בארצות-הברית ואחר-כך בברית-המועצות;

חזרה לרומניה ב"1935, נאסרה אך שוחררה בחליפת-אסירים עם ברית-המועצות ב"1941. התגייסה לצבא האדום והגיעה לדרגת אלופת-משנה;

חתמה על הכרזת הפירוק של הקומוניסטן ב"1944.

חזרה שוב לרומניה ב"1944, מזכירת ה"מפלגה הקומוניסטית וחברת הפרלמנט, שרת-חוף מאז 1947.

פרט אחד לא הוזכר. אנה פאוקר היתה יהודיה, בעלת השפעה עצומה על הקהילה היהודית ברומניה. הגדולה בעולם הקומוניסטי (פרט לברית-המועצות). מאחר שגם הדג הקומוניסטי הגדול האחרון טבע במצלולת, רודולף סלאנסקי הציבי, היה במקרה יהודי, נתעוררה שוב השמועה כי האנטישמיות גוברת בגוש הסובייטי. אולם יודעי-דבר משכו ככתמים, היו בטוחים שגורלה של אנה פאוקר

6
הצעות
(גאוניות)
לחיסול משבר
הדלק
אחרים כגורג
ראה עמוד 14

